

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

พงศธร สิงห์บุรณ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2567

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

พงศธร สิงห์บุรณ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารสถานศึกษา
สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เสนอโดยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)

วันที่ 27 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ งามอจวนิชย์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุวadol จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.บุญยานูช เฉวียงหงส์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
อาจารย์ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า
ื่อนักศึกษา	พงศธร สิงห์บุรณ์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีจำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 291 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี พบว่าแตกต่างกันอยู่ 2 ด้าน คือ จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และไม่แตกต่างกันอยู่ 2 ด้าน คือ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการค้นคว้าอิสระจนสำเร็จสมบูรณ์อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ และอาจารย์ ดร.ธนิยน์ ทองบุญตา ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และคุณภาพของเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างสูงต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ที่ให้การสนับสนุนในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเจ้าของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ ตำรา ที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทุกท่าน

ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน ให้การดูแล ให้ความช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก ตลอดจนให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่งผลให้การค้นคว้าอิสระประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจ จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์และขอมอบให้แก่ผู้สนใจการศึกษาค้นคว้าทั้งมวล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าในโอกาสต่อไป

พงศธร สิงห์บุญ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา.....	11
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	11
ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	12
กระบวนการการบริหารสถานศึกษา.....	13
ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา.....	15
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	17
การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ.....	20
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน.....	22
บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี.....	24
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี.....	24
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี.....	25
สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลพบุรี.....	26

บทที่ 2 (ต่อ)

สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี.....	27
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี....	27
ข้อมูลผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลพบุรี.....	28
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา....	29
การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	29
สถานศึกษาพอเพียง.....	31
สถานศึกษาพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ.....	32
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
งานวิจัยในประเทศ.....	55
งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	64
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	96
วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
สรุปผล.....	98
อภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	113
ภาคผนวก ข สรุปผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC).....	123
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	140
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ.....	142
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ ในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	152
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	156

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	หลักเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา.....	39
ตาราง 2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	62
ตาราง 3	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.....	73
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.....	74
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 บุคลากร 1.1 ผู้บริหาร.....	75
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 บุคลากร 1.2 ด้าน ครู.....	77
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 บุคลากร 1.3 นักเรียน.....	79
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 1 บุคลากร 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษา.....	81

ตาราง 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.1 อาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อม...	82
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.2 แหล่งเรียนรู้/ ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง.....	83
ตาราง 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3.1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นใน การขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	85
ตาราง 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3. 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัด และ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน).....	87
ตาราง 14	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....	88
ตาราง 15	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	89
ตาราง 16	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	89

ตาราง 17	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพบุรี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่.....	91
ตาราง 18	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	91
ตาราง 19	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	92
ตาราง 20	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่ในภาพรวม.....	93
ตาราง 21	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพบุรี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่.....	94
ตาราง 22	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่.....	94

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพ 2 เกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้าน การศึกษา.....	39

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องพัฒนาอย่างรอบด้าน และครอบคลุมในทุกมิติ และสิ่งสำคัญของการพัฒนาประเทศต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้เป็นพื้นฐานเสียก่อน การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐจัดให้กับประชาชนในประเทศทุกคน โดยเริ่มต้นจากการได้รับโอกาสทางการศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาบุคคล ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข อีกทั้งรัฐยังต้องเปิดโอกาสให้มีการจัดการศึกษาในเชิงบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนรับผิดชอบ ในด้านการจัดการศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อการให้บริการทางการศึกษาในทุกระดับโดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560, หน้า 14-15) ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสทางเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม และพึงได้รับสิทธิประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม สามารถพึ่งพาตนเองได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560, หน้า 19) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนพื้นฐานแห่งความสมดุลทั้งการพัฒนาทางด้านวัตถุควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560, หน้า 77)

ในปีพ.ศ. 2517 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระราชทานแนวทางในการพัฒนาประเทศ ที่เน้นความพออยู่พอกินของคนส่วนใหญ่ในประเทศและความสงบสุขในเบื้องต้น กระทั่งในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตทางเศรษฐกิจ “ต้มยำกุ้ง” พระองค์ทรงเน้นถึงทางออกของปัญหานั้นคือ หลักเศรษฐกิจพอเพียง ในปี พ.ศ. 2541 ว่าเป็นหลักคิดและหลักการของการกระทำ ไม่ใช่เศรษฐกิจอันหมายถึงการอยู่อย่างพอเพียง คือ การคิด การพูด การกระทำอะไรต้องให้พอประมาณตามอัตภาพยึดทางสายกลาง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น โดยเริ่มต้นที่ความคิด มีความใจในความต้องการของตน และด้วยการพระราชทานแนวพระราชดำรินี้จึงนำมาสู่การน้อมนำหลักการดังกล่าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดคุณลักษณะ หรือทักษะชีวิต ที่ว่า “อยู่อย่างพอเพียง” ในการจัดการศึกษาชาติ (สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564, หน้า 1-2)

ประเทศไทยได้เริ่มมีการอัญเชิญพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นปรัชญาเพื่อการนำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อการรอดพ้นวิกฤต สู่การดำรงตนอย่างมั่นคง นำไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่างๆ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) จนกระทั่งปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ยังคงมีการน้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เข้ามาเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุล และยั่งยืนอันนำมาสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ. ศ. 2561-2580) ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันมีคตินัยที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ให้เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของประชาชนชาวไทย (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, ย่อหน้า 1-5)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นแผนแม่บทสำคัญสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องนำไปเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนระบบการศึกษาของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ. ศ. 2561-2580) ตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่จะสามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีการยึดหลักแนวคิดในการจัดการศึกษาที่สำคัญคือ หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม โดยมีเป้าหมายเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาบูรณาการ และได้กำหนดแนวทาง การพัฒนาแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน

กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักในภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ. ศ. 2561-2580) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ จึงจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และนักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำมาปฏิบัติมาบูรณาการทำงานและประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยมีหน่วยงานที่ร่วมกันรับผิดชอบในการนำ

รูปแบบการจัดการศึกษาบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืน (สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 1, 2561, หน้า 23) การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 กระทั่งถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่าสองทศวรรษที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” และการพัฒนาสถานศึกษาตามลำดับขั้นสู่การเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” ส่งผลให้ปัจจุบันมีสถานศึกษาพอเพียงที่กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศอยู่ที่ 27,509 โรงเรียนมีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาที่กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญให้แก่เด็กและเยาวชนตลอดจนผู้ที่มีความสนใจ จำนวน 590 ศูนย์ และในปี 2563 กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายขับเคลื่อนที่ชัดเจนทำให้มีสถานศึกษาเสนอขอรับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ฯ จำนวนมาก โดยหน่วยงานต้นสังกัด และคณะกรรมการคัดกรองข้อมูลได้กลั่นกรองเบื้องต้นแล้ว จำนวน 292 แห่ง

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลให้ปัจจุบันมีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 5 แห่ง ประกอบด้วยโรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม โรงเรียนปิยะบุตรโรงเรียนหนองม่วงวิทยา โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย โรงเรียนท่าวังวิทยาคาร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2567, หน้า 3-4)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา เพราะเป็นหลักคิดและหลักการปฏิบัติที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี และเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

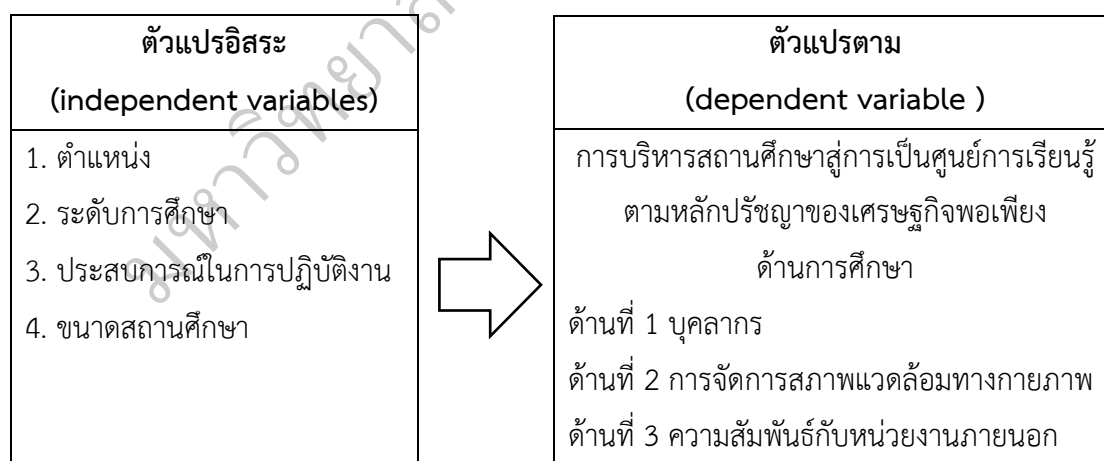
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวทางการพัฒนาและเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2565 ซึ่งมีความสอดคล้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังทำการศึกษา จึงได้นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยใช้กระบวนการวิจัยมาเป็นกรอบในการศึกษาดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565, ย่อหน้า 10-31)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,061 คน ประกอบด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา 68 คน และครู 993 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2567, หน้า 3-4)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน ได้มาจากการการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973, pp.727-728) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าที่ .05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 291 คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนตามกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 20 : 80 โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน จาก 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่าง และครู จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาเป็น 4 ชั้นภูมิ ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นำมาคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

2.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) ปริญญาโทขึ้นไป

2.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- 1) 0 – 5 ปี
- 2) 6 – 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2.1.4 ขนาดสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)
- 2) ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 – 719 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน)
- 4) ขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

(อ้างอิงจาก : สพฐ ที่ 04009/ว 2480 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 1 บุคลากร

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย ในช่วงระยะเวลาปีการศึกษา 2567

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้เห็นสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี และสถานศึกษาเพื่อใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาในสังกัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางมาประกอบการวางแผนและการตัดสินใจ
2. การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในภาคการศึกษาทุกระดับ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติภารกิจ ด้วยกระบวนการถอดหลักคิดแบบ 2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ (สอดคล้อง SDGs 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้ศาสตร์พระราชา)
3. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่น้อมนำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมั่นคง ยั่งยืน และสามารถขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานและผู้สนใจ
4. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูอันประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มี บริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ บริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่น

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ

7. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป

8. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 0 - 5 ปี กลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี และกลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

9. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ประเภทของสถานศึกษา โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นหลักตามหนังสือที่ ศธ 04009 / ว 2480 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 ขนาดสถานศึกษา ตามจำนวนนักเรียนเป็น 4 ขนาด คือ

9.1 ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)

9.2 ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 – 719 คน)

9.3 ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน)

9.4 ขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

(อ้างอิงจาก : สพฐ ที่ 04009/ว 2480 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564)

10. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน กล่าวคือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

11. การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง วิธีการและขั้นตอนในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง ด้านการศึกษา ซึ่งมีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ประกอบไปด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบไปด้วยอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างอุปนิสัย อยู่อย่างพอเพียง ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์ กับหน่วยงานภายนอก ประกอบไปด้วยความสัมพันธ์กับ สถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความสัมพันธ์กับ หน่วยงานที่สังกัด หน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน)

12. ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจนสามารถเป็นแบบอย่างในการพัฒนา สถานศึกษาของสถานศึกษาต่างๆ และภาคีเครือข่ายได้ ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถสร้างสรรค์ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นแบบอย่างและ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับครูทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ กระบวนการคิด ทักษะในการทำงาน และมีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง คณะกรรมการสถานศึกษา ที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษา

13. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการคิด และทักษะการทำงานตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อ ความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และดำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและสถาบันหลัก ของชาติ

14. คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาตระหนักใน ความสำคัญ และเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และ สืบสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ

15. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กับแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ การให้บริการทางด้านวิชาการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมและการพัฒนาอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

16. อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อ การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันประกอบด้วยอาคารสถานที่ มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีแผนงานโครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้

อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีศูนย์การเรียนรู้ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอก

17. แหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับบริบท และภูมิสังคมของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างนิสัยอยู่อย่างพอเพียง การมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติและการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนว พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

18. ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก หมายถึง สถานศึกษามีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับสถานศึกษาอื่น ภาศิเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

19. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาด้วยกันเอง หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาศิเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผล การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ประสบผลสำเร็จ

20. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต้นสังกัด/หรือหน่วยงานภายนอก หมายถึง สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต้นสังกัด/หรือหน่วยงานภายนอกที่ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาศิเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ

21. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.1 ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ
 - 2.4 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน
3. บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
 - 3.1 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
 - 3.2 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี
 - 3.3 สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
 - 3.4 สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
 - 3.5 ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
 - 3.6 ข้อมูลผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา
 - 4.1 การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 4.2 สถานศึกษาพอเพียง
 - 4.3 สถานศึกษาพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
 - 4.4 ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
 - 4.5 ประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554, หน้า 27) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา คือ การปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติการกิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องอาศัยการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้สามารถบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 1) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการวินิจฉัย การสั่งการ การควบคุม และการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ทั้งในด้านการบริหารในทางธุรกิจ ที่มุ่งเน้นการบริหารให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระหว่างครู นักเรียน บุคลากรอื่นๆ ภายในสถานศึกษา

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, หน้า 2) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา ว่าเป็นการทำงานร่วมกันของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยต้องอาศัยกระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างคน โดยคน เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่องค์การได้ตั้งไว้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557, หน้า 4) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา ว่าเป็นการดำเนินกิจการและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมกันดำเนินการพัฒนาบรรดาสมาชิกภายในสังคมในทุกๆ มิติ ไม่ว่าจะเป็นบุคลิกลักษณะ ความสามารถในการเรียนรู้ ความประพฤติ และคุณธรรมรวมถึงจริยธรรมที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยอาศัยการควบคุมสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาบุคคล โดยอาศัยทรัพยากร เทคนิค วิธีการ กระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อการพัฒนาให้บุคคลเป็นไปตามเป้าหมายหรือบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่สังคมต้องการ

กอร์ดัน (Gorton, 1983, p.158) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา ว่าเป็นกระบวนการในการดำเนินการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา มีความเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการพัฒนา การปรับปรุงแก้ไข การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด เช่น การบริหารหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การทำโครงสร้างแผนการเรียน การจัดการตารางเวลาเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารครูเข้าชั้นเรียน กระบวนการปรับปรุงและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรทางด้านต่างๆ กระบวนการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนงานด้านการนิเทศการสอน

เจมส์ (Jesse, 1999, p.138) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา ว่าคือ การทำงาน หรือการปฏิบัติงานที่เป็นสิ่งต้องทำ เพราะคือหน้าที่ที่ต้องทำเพื่อการบริหารที่ก่อให้เกิดความสะดวก ในด้านต่างๆ ให้กับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งการสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนที่เข้ามา ศึกษาต่อในสถาบันทางการศึกษา

จากคำนิยามข้างต้น สามารถสรุปความได้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการ บริหารและการจัดการทางด้านการศึกษาที่ครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน กล่าวคือ งานบริหารวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณและแผนงาน งานบริหารทั่วไป เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาโดยยึดหลักการ แห่งการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับสถานศึกษาที่ได้ตั้งไว้

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นกระบวนการร่วมกับสถานการณ์ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้รับความยอมรับให้เป็นผู้นำของกลุ่ม บุคคล มีอำนาจและอิทธิพลเหนือบรรดาสมาชิกภายในกลุ่ม โดยที่สมาชิกต่างให้การยอมรับและ เชื่อว่ามีความรู้ความสามารถในเผชิญหน้าและแก้ไขปัญหาที่กลุ่มบุคคลกำลังเผชิญหน้าอยู่ โดย การอาศัยอำนาจตามหน้าที่ ตลอดจนการกระทำ หรือพฤติกรรมต่างๆไปในทางชักจูง หรือการชักนำ กลุ่มบุคคลอื่นให้สามารถปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 3) ได้กล่าวถึง สิ่งที่เป็นหลักการสำคัญของการบริหาร สถานศึกษา คือ การบริหารควบคู่กับการจัดการที่ต้องดำเนินการอย่างมีแบบแผน มีขั้นตอนที่สำคัญ ต่อปฏิบัติการอย่างเป็นกิจลักษณะ มีรูปแบบที่ชัดเจน และสิ่งสำคัญคือต้องมีบุคคลที่เป็นผู้ที่มีอำนาจ หน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ต้องมีขอบข่ายของงานและแผนการดำเนินงานตามวิธีการ ขั้นตอน และ กรอบระยะเวลา มีปัจจัยในการสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ และสิ่งที่ขาดไม่ได้เลยคือ กลไกสำคัญ ในการควบคุมคนและงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานและนำไปสู่การพัฒนานั้นคือ กระบวนการกำกับ นิเทศ ติดตาม วัดและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน และเพื่อ การพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป

ครรชิต มัลลยวงศ์ (2557, ย่อหน้า 2) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหาร สถานศึกษา ไว้ว่า เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประเทศชาติเกิดความเจริญก้าวหน้า ยิ่งถ้าได้นักบริหาร สถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะยังมีการมองวิสัยทัศน์ที่ยาว กว้าง และไกล ตลอดจน มีความรู้ความเข้าใจในงานทางด้านการศึกษา ก็จะทำให้ประเทศนั้นมีความเจริญรุ่งเรืองในทุกๆ มิติ อีกนัยยะหนึ่ง ถ้าประเทศชาติปราศจากนักบริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ และมีกระบวนการทำงาน ที่คำนึงถึงความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นหลักการสำคัญแล้ว ก็นับว่าเป็น เรื่องที่ยากที่จะทำให้ประเทศนั้นเกิดการพัฒนา

เจมส์ (Jesse, 1999, p.140) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษาทุกขนาด ผู้ที่เป็นผู้บริหารต้องมีความตระหนักถึงหลักการในการบริหาร ที่มุ่งเน้นถึงเรื่องของคุณภาพร่วมกับประสิทธิภาพที่มีผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ต้องมีการกำหนดขั้นตอน กระบวนการ วิธีการบริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งจากภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ผ่านการกลั่นกรองในรูปแบบของคณะกรรมการ ส่งผลให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ฉะนั้นขนาด ของสถานศึกษา จึงไม่ใช่เหตุผลหรือข้อจำกัดที่จะนำมาใช้เป็นเหตุผลในการบริหารสถานศึกษา แต่สิ่งสำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมายและวิธีการที่มีความเหมาะสม

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, pp.437 – 438) มีการกล่าวถึงความสำคัญของการบริหาร ไว้ว่า เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งส่งผลทางตรงกับภาพความสำเร็จ ของการดำเนินงานของผู้บริหาร โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ สิ่งเหล่านี้ ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพและสมรรถนะที่มีในการย้าตลอดจนการมีภาวะผู้นำ ในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานหรือกระบวนการพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากการกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะต้องอาศัยกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง มีการวางตัวบุคคลเพื่อรับผิดชอบในงานด้านต่างๆ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ที่สำคัญต้องมีกระบวนการกำกับ นิเทศ ติดตาม การวัดผลและการประเมินผล อีกทั้งยังต้องรับฟังเสียงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. กระบวนการการบริหารสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 11) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษา มีกิจกรรมที่สำคัญอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 5 อย่าง กล่าวคือ การวางแผน (planning) การจัดองค์การหรือการจัดรูปงาน (organizing) การบริหารบุคคล (staffing) การสั่งการ หรือการบังคับบัญชา (directing) การควบคุมงาน (controlling) ร่วมกับบุคลากรที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในขณะนั้น

วิจารณ์ พานิช (2555, ย่อหน้า 2) กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้ว่าควรต้องพัฒนาองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ของตนเองและบุคลากรให้ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดสถานการณ์ต่างๆที่มีผลกระทบต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา สิ่งสำคัญคือต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานเป็นระยะ ทั้งยังมีการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานเพื่อการดำเนินงานให้สามารถบรรลุตามเป้าหมาย โดยต้องมีการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของการทำงานที่สอดคล้องกับความเป็นจริง ดังนั้นการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำเพื่อให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) การรับรู้ข่าวสาร

ข้อมูลในวงกว้างผ่านระบบที่มีประสิทธิภาพ 2) การประมวลผลความรู้ครอบคลุมทุกมิตินำมาสู่การบูรณาการเพื่อการปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง 3) การส่งเสริมเพื่อพัฒนาความรู้สู่การเต็มเต็มความสามารถ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์และการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างมีคุณธรรม 4) การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สู่การพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ

เจสส์ (Jesse, 1999, p.140) กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องดำเนินการที่ประกอบไปด้วยกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอน กล่าวคือ 1) การวางแผน (planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการล่วงหน้า 2) การจัดองค์การ (organizing) คือ การกำหนดหน้าที่และตำแหน่งในการทำงาน หรือในหน่วยงานให้ชัดเจน 3) การสั่งการ (directing) คือ การพิจารณา การสั่งการ ตลอดจนการมอบหมายงาน 4) การประสานงาน (coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่างๆ ในหน่วยงาน 5) การควบคุมงาน (controlling) คือกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

คุนทซ์, และโอดอนเนล (Koontz, & Odonnell, 2001, p.297) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนเพื่อการบริหารจัดการ (planning) ประกอบไปด้วย การตั้งเป้าหมาย การมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) การบริหารจัดการองค์การ (organizing) คือ การที่องค์การมีเส้นทางสำคัญในการดำเนินงานนั้นคือแผนปฏิบัติการ และการมีแผนปฏิบัติการที่ดีย่อมนำมาซึ่งการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ และปัจจัยสำคัญการบริหารจัดการองค์การที่ดี จึงต้องคำนึงถึง การนำปัจจัยทางการบริหาร และวิธีการดำเนินงานโดยเน้นที่เป้าหมายขององค์การเป็นสำคัญ จึงสรุปได้ว่าการบริหารจัดการทรัพยากรทรัพยากรที่ดีมีประสิทธิภาพย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุด ตามวัตถุประสงค์การดำเนินงาน 3) แรงจูงใจ (motivating) คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อโดยตรงต่อการทำงานของตัวบุคคล ให้มีประสิทธิภาพ หรือการที่บุคคลสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถ และเต็มศักยภาพได้ นั่นคือ แรงบันดาลใจ ที่ต้องอาศัยกลไกต่างๆ คือ การติดต่อสื่อสาร การอำนวยความสะดวก ตลอดจนภาวะของผู้นำในการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำงานเป็นสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) การควบคุมงาน (controlling) เป็นขั้นตอนของกระบวนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล และประเมินผล เพื่อตรวจสอบ โดยให้นำผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานกับแผนปฏิบัติการที่มีการกำหนดระยะเวลา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายไว้ว่าเป็นไปตามแผนปฏิบัติการมากน้อยเพียงใด

จากการกล่าวถึงกระบวนการการบริหารสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยต้องเริ่มจากการศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา และความเปลี่ยนแปลงของโลก

ในยุคปัจจุบัน ตลอดจนแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต เพื่อนำมาเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและทิศทางขององค์การ การบริหารจัดการองค์การ การวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานที่เป็นไปตามข้อตกลง กฎ กติกา การติดต่อประสานงาน การบังคับบัญชา การสั่งการ การควบคุม การกำกับติดตามและการประเมินผล นำมาสู่การทบทวนเพื่อการแก้ไข และการปรับปรุงอันนำมาสู่การพัฒนาในลำดับต่อไป

4. ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 14) ได้กำหนดขอบข่ายของการดำเนินงานที่สถานศึกษาต้องดำเนินการไว้ 6 ประเภท คือ 1) บริหารบุคคล 2) วิชาการ 3) อর্থการและการเงิน 4) บริหารกิจการนักเรียน 5) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน 6) อาคารและสถานที่ หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 13) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน คือ บุคคล งบประมาณ วิชาการ และบริหารทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดทิศทางการบริหารไว้ในมาตรา 39 กล่าวถึงการให้กระทรวงศึกษาธิการต้องดำเนินการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานในสังกัด ที่เน้นการกระจายอำนาจ ครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน คือ บุคคล วิชาการ ทั่วไป และงบประมาณ ลงไปในรูปแบบคณะกรรมการในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา ให้บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนาให้เด็กไทยที่ได้รับการศึกษาทุกคนเป็น คนดี คนเก่ง และคนมีความสุข

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าขอบข่ายการบริหารสถานศึกษานั้น ต้องอาศัยหลักการที่สำคัญอยู่ 2 ประการ กล่าวคือ หลักที่ 1 การยึดหลักแห่งกฎหมาย คือ การบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายของแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 2550 โดยได้มีการแบ่งการกระจายอำนาจออกเป็น 4 ด้าน กล่าวคือ ด้านวิชาการ ที่มุ่งเน้นการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมได้อย่างแท้จริง โดยอาศัยความร่วมมือของผู้นำ บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ในส่วนของงบประมาณ มุ่งเน้นในเรื่องของโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

การส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนงบประมาณที่ต้องยึดกระบวนการในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้ง 7 ด้าน โดยเน้นที่ผลงานเป็นหลัก มีอิสระและอำนาจในการพิจารณาดำเนินการที่มีความคล่องตัวบริสุทธิ์ และตรวจสอบได้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากผลสำเร็จของงานและการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ด้านการบริหารงานบุคคล โดยยึดหลักการความต้องการและความจำเป็นรวมถึงการสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรบุคคลเพื่อให้เกิดการพัฒนาคน พัฒนางานอย่างต่อเนื่องที่สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด อีกทั้งยังต้องเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรภายในองค์กรเพื่อการสร้างความรักความสามัคคีและจะเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างให้องค์กรเกิดความเข้มแข็ง ในการบริหารงานบุคคลอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญคือการบริหารที่ต้องยึดหลักแห่งกฎหมายและหลักเกณฑ์ต่างๆ ตลอดจนหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารงานบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเปี่ยมด้วยประสิทธิผลบนหลักการแห่งนิติรัฐ และนิติธรรมบนพื้นฐานแห่งความถูกต้อง ด้านการบริหารทั่วไป เป็นกลไกสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระและเป็นงานที่ต้องมุ่งเน้นการประสานงานร่วมกับงานทั้ง 3 ด้าน เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้การบริหารสถานศึกษาสามารถบรรลุ ตามเป้าหมายและมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อประเทศไทยได้พัฒนาสู่ประเทศที่กำลังพัฒนาและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วและเป็นมหาอำนาจ ทางเศรษฐกิจ โดยปราศจากทิศทางการพัฒนาและการเตรียมพร้อมในการแบกรับหรือการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมความเสียหายที่จะเกิดจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมถึงการควบคุมการพัฒนาในแบบที่ค่อยเป็นค่อยไปและสามารถที่จะควบคุมได้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางในการพัฒนาประเทศกล่าวคือ “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่เป็นหลักแห่งปรัชญาที่เป็นแนวทางแห่งการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรปวงชนชาวไทย และเมื่อประเทศไทยเผชิญกับวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นกับดักสำคัญทางการพัฒนาที่ไม่สามารถควบคุมได้อันเป็นผลมาจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญหน้ากับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ “เศรษฐกิจพอเพียง” ถึงได้รับความสำคัญอันนำมาสู่การใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขประเทศให้สามารถเดินหน้าฝ่าฝันเพื่อหาทางออกจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในครั้งนั้นมาได้และได้บัญญัติ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาบรรจุเป็นหลักการสำคัญในแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสไว้ว่า “เศรษฐกิจพอเพียง แปลว่า Sufficiency economy คำว่า Sufficiency economy นี้ไม่มีในตำราเศรษฐกิจ จะมีได้อย่างไร เพราะว่าเป็นทฤษฎีใหม่ Sufficiency economy นั้น ไม่มีในตำรา เพราะหมายความว่าเรามีความคิดใหม่และโดยที่ท่านผู้เชี่ยวชาญสนใจก็หมายความว่าเราก็สามารถที่จะไปปรับปรุงหรือไปใช้หลักการ เพื่อที่จะให้เศรษฐกิจของประเทศและโลกพัฒนาดีขึ้น” (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาส วันเฉลิม พระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นกลยุทธ์ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญเพื่อกำหนดแผนดังกล่าว แต่เนื่องจากความเข้าใจในความหมายของปรัชญาดังกล่าวที่มีความลึกซึ้งยังไม่เป็นที่เข้าใจและนำไปสู่ การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง กอปรรัฐบาลที่ผ่านมาก็ได้มีความพยายามที่จะนำแผนดังกล่าวมาใช้เป็น นโยบายในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริงนโยบายที่เน้นการเข้าถึงแหล่งทุนเป็นสำคัญกลับมีผล ในการทำลายความสามารถในการพึ่งตนเองอันเป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงหรือนโยบาย กระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเน้นการเพิ่มอำนาจการใช้จ่ายของประชาชนโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบทางลบ ในระยะยาวนโยบายเช่นนี้ย่อมสวนทางกับเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเหตุผลดังกล่าวแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ยังคงนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นความสุข ของประชาชนมากกว่ารายได้หรือวัตถุเป็นหลัก

สรุปได้ว่า ประเทศไทยได้เริ่มมีการอัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรม ชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาเป็นปรัชญาเพื่อการนำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ โดยยึดหลักทางสายกลาง เพื่อการรอดพ้นวิกฤต สู่อการดำรงตนอย่างมั่นคง นำไปสู่การพัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ภายใต้ กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์ที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) จนกระทั่งถึงปัจจุบันก็ปรากฏว่ามีการน้อมนำ หลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เข้ามาเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนำพาประเทศ ให้ในก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2548, หน้า 13-17) กล่าวถึง หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนา คือ การบริหารจัดการที่ยืนอยู่บนทางสายกลาง ที่เป็น พื้นฐานของการพัฒนา การบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ที่ต้องควบคู่กับคุณธรรม เพื่อการวางแผนการตัดสินใจที่คำนึงอยู่ 5 ข้อ คือ 1) หลักคิดของ หลักการแห่งปรัชญาอันเป็นวิถีทางแห่งการดำเนินชีวิตที่มาจากรากฐานเดิมของสังคมไทยในอดีตมา

ประยุกต์ใช้ในปัจจุบันและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการวิวัฒนาการอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย วิกฤติการณ์ต่างๆ เพื่อการดำรงอยู่อย่างยั่งยืนและมั่นคง 2) คุณลักษณะหลักปรัชญาสามารถนำมาบูรณาการได้ตลอดเวลา ส่งเสริมการคิด เชิงระบบเพื่อให้เท่าทันต่อกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วการมีชีวิตดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน 3) หลักแห่งความพอเพียงมี 3 ประการ ที่ต้องคำนึงควบคู่กับ ประกอบไปด้วยพอประมาณที่มีความพอดีโดยที่ไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น ความมีเหตุผลที่ต้องมีกระบวนการวิเคราะห์จากปัจจัยต่างๆ และต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาในอนาคต การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ การมีความพร้อมที่จะปรับตัวให้เข้ากับกระแสแห่งโลกยุคโลกาภิวัตน์ 4) การตัดสินใจและการที่จะลงมือทำการใดๆ ต้องอาศัยหลักการสำคัญอยู่ 2 หลักการ คือ ต้องอาศัยหลักแห่งความรู้ที่ควบคู่กับกับหลักแห่งคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ครอบคลุมทั้งทักษะทางด้านต่างๆ และด้านวิชาการ ที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้โดยอาศัยกระบวนการคิดเชิงระบบสู่การวางแผนและการปฏิบัติอย่างระมัดระวัง เงื่อนไขคุณธรรม คือ สิ่งที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลอันเกิดจากการบ่มเพาะทั้งจากการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อม และการศึกษาเล่าเรียน ย่อมทำให้บุคคลจะทำการสิ่งใดต้องคำนึงถึงผลกระทบและสิ่งที่จะเกิดขึ้นมาภายหลังที่ได้กระทำการสิ่งต่างๆ ลงไป 5) แนวทางปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาเพื่อก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างสมดุล มั่งคั่ง และยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548, หน้า 8) นิยามที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตและเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติตนของประชาชนในสังคมเริ่มแรกตั้งแต่สถาบันครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนการบริหารหน่วยงานในระดับต่างๆ ของรัฐ ที่ยึดหลักแห่งทางสายกลาง เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกแห่งยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อการรับมือกับความเสี่ยงต่างๆ ที่พร้อมจะส่งผลกระทบ ที่มาจากการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายใน สิ่งสำคัญของการมีภูมิคุ้มกันที่ดีต้องมีรากฐาน มาจากความรอบรู้ ความรอบคอบ ตลอดจนความระมัดระวังในการนำหลักวิชาการต่างๆ มาประกอบกระบวนการบริหารจัดการโดยเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการวางแผน การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน ที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของประชาชนในชาติให้มีจิตสำนึกมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนการมีความรู้ความสามารถที่เพียงพอ ดำเนินวิถีชีวิตอย่างมีสติปัญญาที่เป็นสัมมาทิฐิ มีความรอบคอบ ซื่อสัตย์ และความเพียร สู่การบริหารจัดการชีวิตและองค์กรให้สมดุล พร้อมรับและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท่ามกลางกระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550, หน้า 10) ได้อธิบายความหมายของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า ความพอเพียงหรือความพอประมาณ ภายใต้หลักการแห่งเหตุและผล

ตลอดจนการมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ ทั้งที่เป็นปัจจัยจากภายนอกและปัจจัยจากภายใน สิ่งทีกล่าวมานี้ล้วนต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการเผชิญหน้าเพื่อการรับผลแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างสมดุล

อภิชัย พันธเสน (2560, หน้า 17) อธิบายว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดและวิถีคิดในการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคนที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การดำรงตนให้อยู่ในความพอเพียง ความพอประมาณ ไม่ใช้จ่ายหรือใช้ทรัพยากรที่ฟุ่มเฟือย แต่ก็ไม่ควรที่จะประหยัมากจนเกินไปจนทำให้ชีวิตของตนต้องได้รับความเดือดร้อนหรือเกิดทุกข์ ประการสำคัญอยู่ที่การดำรงตนอยู่บนหลักแห่งความมีเหตุมีผล ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้ได้รับความทุกข์ร้อน

อรรถพร ป้อมดำ (2561, หน้า 11-12) ได้อธิบายความหมายของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนตลอดจนการดำเนินชีวิตอันพึงประสงค์ ทั้ง 5 ประการ กล่าวคือ 1) การประพฤติปฏิบัติตนบนพื้นฐานแห่งความพอประมาณ รวมถึงการรู้จักการประมาณในขีดความสามารถและศักยภาพของตน 2) การประพฤติปฏิบัติตนบนพื้นฐานแห่งความมีเหตุมีผล ที่ประกอบด้วยสติ และปัญญา ตามหนทางแห่งมัชฌิมาปฏิปทาอันเป็นการเดินทางสายกลางในการดำเนินชีวิต 3) การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดี เป็นการบริหารความเสี่ยงที่พร้อมรับผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ 4) การประพฤติปฏิบัติตนที่ประกอบไปด้วยความรอบรู้ในเรื่องที่มีความเกี่ยวข้อง กับตนเอง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่ดีมีประสิทธิภาพ และดำรงตนอยู่ในความไม่ประมาท 5) การประพฤติปฏิบัติตนสู่การดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งคุณธรรมตามแนวทางแห่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียร ขันติ ความเอื้ออาทร สติปัญญา ดำรงตนอย่างมีวินัย พึ่งตนเอง มีความรับผิดชอบ และดำเนินชีวิตร่วมกับคนในสังคมได้อย่างสงบสุข

สรุปได้ว่า แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นั้นเป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานให้ปวงชนชาวไทยได้ใช้เป็นหลักคิด หลักดำเนินชีวิต หลักแห่งการประพฤติปฏิบัติตน และหลักในการบริหารจัดการองค์กรและบริหารจัดการเรื่องราวต่างๆ อันประกอบไปด้วย ปรัชญาที่ว่า 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ กล่าวคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้เงื่อนไขแห่งการมีองค์ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม ที่เชื่อมโยงกับมิติทั้ง 4 คือ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาตน พัฒนาตน พัฒนางาน ที่ครอบคลุมทุกด้านและพร้อมรับต่อความเปลี่ยนแปลงของกระแสแห่งโลกยุคโลกาภิวัตน์อย่างสมดุล มั่งคั่ง มั่งคั่ง และยั่งยืน

3. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ

ปรียานุช พิบูลสรารุส (2550, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ต้องยึดหลักการพึ่งตนเองก่อน เพราะเป็นหลักการสำคัญและต้องมีการบวนการคิดเชิงระบบสู่การปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีการคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น คำนึงถึงความพอดี มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความรัก ความสามัคคี คำนึงถึงความสมดุล และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้ง 4 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในด้านต่างๆ ได้ดังนี้ 1) ด้านเศรษฐกิจลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ใช้ชีวิตอย่างพอควร คิดและวางแผนอย่างรอบคอบมีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไปการเผื่อทางเลือกลำรอง 2) ด้านจิตใจมีจิตใจเข้มแข็งพึ่งตนเองได้มีจิตสำนึกที่ดีเอื้ออาทรประนีประนอม นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก 3) ด้านสังคม คือ การที่ตนเรารู้จักการเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยการเริ่มต้นที่การรู้จักการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รู้รักสามัคคี อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะต่อยอดในด้านต่างๆ 4) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้อย่างฉลาด รอบคอบ เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด 5) ด้านเทคโนโลยีสิ่งสำคัญอยู่ที่การรู้จักใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ ของสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) หลักการสำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ การผสมผสานร่วมกับภูมิปัญญาชาวบ้านย่อมก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

วรวิทย์ แอวิรุทธแวรกุล (2552, หน้า 22-32) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารงานของภาครัฐในส่วนของหลักการทั้ง 3 ประการ คือ ด้านความพอประมาณ มุ่งเน้นไปที่การจำสรงงบประมาณตามแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่มีอยู่ โดยใช้กระบวนการบริหารทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ตามความจำเป็น ด้านความมีเหตุมีผล มุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยมีกระบวนการคิดบนพื้นฐานแห่งข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ผ่านการเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุเป็นผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มุ่งเน้นไปที่การมีกระบวนการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ควบคู่กับการมีแบบในการบริหารความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถที่จะรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ด้านความรู้ มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ โดยการสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการเชื่อมโยงกับการพัฒนาความหลักของวิชาชีพและหลักกระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์ ด้านคุณธรรม มุ่งเน้นกระบวนการสร้างสรรค์แผนงานและโครงการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายในทุกมิติ เน้นหลักการที่สร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเท่าเทียม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้การมีคุณธรรมขั้นพื้นฐาน

อรรถพร บ่อดำ (2561, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ไว้ว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักปรัชญาทางความคิด ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำรัส เพื่อการชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตให้กับพสกนิกรปวงชนชาวไทยนับตั้งแต่ก่อนการเกิด วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจเพื่อเตือนถึงการพัฒาที่ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุมีผลและมีความพร้อม ที่จะรับมือกับผลกระทบในมิติจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก จนเมื่อประเทศชาติต้องเผชิญกับ วิกฤติการณ์ดังกล่าวพระองค์ทรงเน้นย้ำให้เห็นถึงแนวทางแห่งการนำพาประเทศให้พ้นจากวิกฤติและ ความสามารถดำรงตนและองค์กรให้ยืนหยัดได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ของโลกยุคโลกาภิวัตน์

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกรอบแนวคิดที่สำคัญ คือ การชี้แนะแนวทาง ในการดำรงตนที่มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตของสังคมไทยในอดีต ที่สามารถนำมาปรับและประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับยุคสมัยได้ตลอดเวลา เป็นกระบวนการคิดเชิงระบบที่จะทำให้ตนเองมีความพร้อมที่จะ รับมือกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสแห่งโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่จะนำพาให้เราสามารถรอดพ้น และ ฝ่าฝืนวิกฤติการณ์ต่างๆ รวมถึงการพัฒาตน พัฒาตน และพัฒาองค์กรได้อย่างสมดุล มั่นคงและ ยั่งยืน

หลักการสำคัญที่สามารถปรับและนำมาบูรณาการสู่การพัฒนาอยู่ที่ความพอเพียง ที่ประกอบไปด้วยคุณลักษณะทั้ง 3 ประการที่เกิดขึ้น กล่าวคือ 1) ความพอประมาณ คือ รู้จักพอดี พอเหมาะ พอควร ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน 2) ความมีเหตุผล คือ การกระทำใดๆ ที่มีกระบวนการคิดเชิงระบบอันจะนำไปสู่กระทำที่ต้องไตร่ตรองถึงความพอเพียง ที่เป็นไปอย่างมีเหตุมีผล มีกระบวนการพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายนอกและ ภายในตลอดจนการนำข้อมูลต่างๆ มาเข้ากระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ตลอดเพื่อคำนึงถึงผลที่จะ เกิดขึ้นจากการตัดสินใจสู่การปฏิบัติอย่างรอบคอบและระมัดระวัง 3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ การมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการเตรียมตัวเตรียมตนในมิติต่างๆ ให้มีความพร้อมที่จะรับ กับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความเป็นไปได้ของปัจจัยและสถานการณ์ต่างๆ ที่จะ เกิดขึ้นในอนาคตทั้งในส่วนของระยะสั้นและระยะยาว

หลักการสำคัญอีกประการหนึ่งของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ เงื่อนไข ที่จะใช้ในการประกอบการตัดสินใจหรือพิจารณาในการดำเนินการต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่สอดคล้องกับ ความพอเพียงนั้น ต้องอาศัยปัจจัยทั้ง 2 ประการ ประกอบด้วยการอาศัยปัจจัยตั้งต้นคือความรู้ ควบคู่ กับปัจจัยพื้นฐานคือคุณธรรม อธิบายได้ ดังนี้ 1) เงื่อนไขความรู้ หมายถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ ความรอบรู้ในทางวิชาการแขนงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งยังต้องมีการเชื่อมโยง องค์ความรู้เหล่านั้นมาประกอบการพิจารณาเพื่อการวางแผนสู่การปฏิบัติการตามแผนอย่าง

ระมัดระวัง 2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่ต้องมีการปลูกฝังและเสริมสร้างให้เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และองค์กร อันประกอบไปด้วย ความตระหนักในคุณธรรมที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมพื้นฐานกล่าวคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียรพยายาม และการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จากแนวทางแห่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปอย่างสมดุลที่อยู่บนพื้นฐานของบริบทแห่งตนเองและกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ ส่งผลให้ตนเองและองค์กรสามารถที่จะยืนหยัดและดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

บุญยืน งามเปรี่ยม, และเกษม ประอาจ (2563, หน้า 23) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกระบวนการคิดที่มุ่งเน้นการชี้แนะแนวทางที่ประชาชนตลอดจนองค์กรต่างๆ สามารถที่จะไปปรับประยุกต์ใช้ได้โดยการพัฒนาจากหลักคิดสู่หลักการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานแห่งการพึ่งพาตนเองสู่การนำไปปฏิบัติอย่างมีแบบแผนขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 3 ระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับของการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ระดับของการสร้างกลุ่มหรือการรวมกลุ่มกันภายในชุมชน และระดับของการสร้างเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงหรือการผสมผสานความร่วมมือกับหน่วยการหรือองค์กรต่างๆ จากภายนอก ที่มีหลักการมาจากความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล การมีองค์ความรู้ มีสติปัญญา การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ตลอดจนการมีความรักความสามัคคี อันเป็นแนวทางที่สำคัญของการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่างๆ นั้น จุดสำคัญอยู่ที่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นปรัชญาแห่งหลักการคิดที่ประกอบไปด้วย 3 ห่วง กล่าวคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้ 2 เงื่อนไขที่สำคัญกล่าวคือ ความรู้ที่ต้องมีให้พร้อมควบคู่กับความมีคุณธรรม และใส่ใจกับผลที่จะเกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 มิติ คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม ทั้งนี้ การนำไปประยุกต์ใช้ขึ้นอยู่กับบริบทและองค์ความรู้สู่การนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคน พัฒนาองค์กรให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน

4. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประจำปีประเทศไทย (2550, หน้า 38) ได้กล่าวถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน ว่าเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์บนพื้นฐานแห่งที่มุ่งเน้นไปที่การใช้กระบวนการคิดที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มนุษย์ทุกคนได้มีโอกาสในการพัฒนาปรับปรุง และเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความเคารพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักคิดที่สำคัญอยู่ 2 ประการ กล่าวคือ 1) กระบวนการ 3 หลักการที่ใช้ในกระบวนการคิดเพื่อการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ มีกระบวนการวางแผน ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน โดยทั้ง 3 หลักการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล

โดยทั่วไปตลอดจนการนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงองค์กรขนาดใหญ่

2) การให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนบนพื้นฐานแห่งจิตใจที่ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม ซึ่งต้องดำเนินไปควบคู่กับการพัฒนาคนทางด้านหลักคิด

การพัฒนาคนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงต้องดำเนินการพัฒนาทั้งหลักคิดและการพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมขั้นพื้นฐาน สิ่งเหล่านี้จะทำให้มนุษย์หรือองค์กร ที่นำแนวคิดไปใช้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปเพื่อความวัฒนาแห่งองค์กรอย่างสมบูรณ์แบบมั่นคง และยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 2) ได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นวัฒนธรรมหลักในการใช้ชีวิตของคนในสังคมต้องมีกระบวนการหล่อหลอมให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นและสามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการดังกล่าว

สุเมธ ตันติเวชกุล (2550) ได้กล่าวถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า มีแนวทางที่สำคัญในการปฏิบัติ คือ การประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางแห่ง มัชฌิมาปฏิปทา คือ การดำรงตนบนทางสายกลาง อันมีองค์ประกอบดังนี้ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อการรับมือกับผลกระทบที่กำลังจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของโลกในมิติต่างๆ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีล้นต้องอาศัยการมีพื้นฐานมาจากความรู้ รอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินงานในทุกขั้นทุกตอน ตลอดจนส่งเสริมและการเสริมสร้างคุณธรรมขั้นพื้นฐานให้มีในจิตใจและในการบริหารทรัพยากรต่างๆ สิ่งหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาก็คือ คน คนจึงถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีความสำคัญ และมีศักยภาพ การเตรียมทรัพยากรบุคคล ให้พร้อมจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญเพื่อให้บุคลากรได้มีความพร้อมที่จะเจริญเติบโตไปข้างหน้าเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และหลักการสำคัญ คือ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ใหม่ๆ ประสบการณ์ที่หลากหลายทั้งด้านวิชาการและการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กันไปด้วยการพัฒนา

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2555, หน้า 2) ได้กล่าวถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน ไว้ว่า การบริหารจัดการสรรคนให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับการทำงาน ก่อให้เกิดแนวคิดและค่านิยมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการเสริมสร้างให้คนให้องค์กรต้องยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรมในการทำงาน โดยการมีคุณธรรมขั้นพื้นฐานกล่าวคือ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีขันติธรรม การยอมรับฟังเสียงและความเห็นของผู้อื่นที่หลากหลาย ร่วมถึงการส่งเสริมและสนับสนุน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร เริ่มตั้งแต่การรับรู้ถึงขั้นตอนการทำงานจนถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจทั้งในทางบวกและทางลบ

มีกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้วยการวางแผนพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความชำนาญ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กร รวมถึงการปลูกฝัง การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เป็นประจำและ ต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนางานองค์กรเป็นองค์กรที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความรักความสามัคคีสู่การมีทีมงาน คุณภาพ ก่อให้เกิดค่านิยมภายในองค์กรอันเป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้องค์กรสามารถก้าวต่อไป ข้างหน้าได้อย่างสมดุลและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก

จिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา, และปรียานุช ธรรมปิยา (2557, หน้า 23) ได้กล่าวถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน เป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำ ความรู้เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เหตุเพราะการที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพได้นั้นต้องอาศัย การพัฒนาสติปัญญาในทางสัมมาทิฐิหรืออาจกล่าวได้ว่าพัฒนาคนให้มีความคิดและสติปัญญาที่ถูกต้อง มีความเป็นเหตุเป็นผล รักในการเรียนรู้ สู่การคิดค้น พัฒนาและปรับปรุง กระบวนการคิดและวิธีการ ต่างๆ เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดสรรทรัพยากรต่างได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บนพื้นฐานแห่งความสมดุล นำตนเองไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน

จากการศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน ตามความคิดเห็น ของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุป ได้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดขั้นพื้นฐาน ที่ต้อง ปลูกฝังให้กับประชากรทุกคน เพราะเป็นหลักคิดที่เป็นไปในทางวิชาที่เป็นสัมมาทิฐิ และเป็นหนทาง แห่งมัชฌิมาปฏิปทา อันเป็นทางสายกลาง ประกอบไปด้วยหลักใหญ่ 3 ประการ คือ ความพอ ประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้งาน 2 ประการ คือ ความรู้กับคุณธรรม อันจะทำให้ ประชาชนคนในชาติที่ได้รับความรู้สามารถนำความรู้ที่มีไปใช้ในการแก้ไขปัญหาชีวิต สู่การพัฒนาตน พัฒนาคน และพัฒนางาน อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพราะหัวใจสำคัญของการพัฒนางานองค์กร สังคม และประเทศชาติ อยู่ยู่ที่การเสริมสร้างประชาชนคนในชาติให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ อันมี รากฐานมาจากการมีหลักการและหลักคิดที่ดี

บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

1. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี (2567, หน้า 6) ตั้งขึ้นตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2564 เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 38 ง ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาที่กำหนดใหม่สามารถดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาได้ตามภารกิจงานที่กำหนดได้

อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการเป็นสำคัญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีเป็น 1 ใน 265 เขตพื้นที่การศึกษา อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จาก 1 ใน 5 องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ มีข้อบ่งชี้ความรับผิดชอบดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาภาครัฐ ในเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดลพบุรีมีสถานศึกษาในสังกัด 25 แห่ง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 21,369 คน (ข้อมูล ณ 25 มิถุนายน 2564)

2. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรีที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน โดยมีที่ตั้งของโรงเรียนกระจายครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 11 อำเภอภายในจังหวัดลพบุรี ดังนี้

1. อำเภอเมืองลพบุรี ประกอบไปด้วย 6 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนโคกกะเทียมวิทยาลัย โรงเรียนโคกตูมวิทยา โรงเรียนดงตาลวิทยา โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา โรงเรียนพระนารายณ์โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย
2. อำเภอโคกสำโรง ประกอบไปด้วย 2 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยลพบุรี
3. อำเภอชัยบาดาล ประกอบไปด้วย 3 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ลพบุรี โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา
4. อำเภอลำลูกเกด ประกอบไปด้วย 2 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนท่าม่วงวิทยาคาร โรงเรียนบ้านเป็กวิทยาคม
5. อำเภอบ้านหมี่ ประกอบไปด้วย 3 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนบ้านชีวิทยา โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา โรงเรียนปิยะบุตร
6. อำเภอพัฒนานิคม ประกอบไปด้วย 3 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนขุนรามวิทยา โรงเรียนโคกสูงวิทยา โรงเรียนพัฒนานิคม
7. อำเภอท่าหลวง ประกอบไปด้วย 1 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม
8. อำเภอสระโบสถ์ ประกอบไปด้วย 1 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร
9. อำเภอโคกเจริญ ประกอบไปด้วย 2 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนโคกเจริญวิทยา โรงเรียนยางรากวิทยา
10. อำเภอลำสนธิ ประกอบไปด้วย 1 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนลำสนธิวิทยา
11. อำเภอหนองม่วง ประกอบไปด้วย 1 โรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนหนองม่วงวิทยา

จากการแบ่งขนาดโรงเรียน หรือสถานศึกษาตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน 2) โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน 4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 คน

จากข้อมูลสารสนเทศพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลพบุรี มีขนาดตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 ครบทั้ง 4 ระดับ ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา โรงเรียนขุนรามวิทยา โรงเรียนยางรากวิทยา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ลพบุรี โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม โรงเรียนบ้านชีวิทยา โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร โรงเรียนปิยะบุตร โรงเรียนโคกสูงวิทยา โรงเรียนโคกกะเทียมวิทยาลัย โรงเรียนโคกตูมวิทยา โรงเรียนดงตาลวิทยา 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนลำสนธิวิทยา โรงเรียนท่าวังวิทยาคาร โรงเรียนโคกเจริญวิทยา โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารามราชวิทยาลัย ลพบุรี โรงเรียนหนองม่วงวิทยา 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนพัฒนานิคม โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา 4) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนทั้งสิ้น 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โรงเรียนพระนารายณ์ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย

จากการศึกษาข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2564 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน จำแนกตามขนาดตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 มีโรงเรียนขนาดเล็ก 12 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 3 โรงเรียน เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดลพบุรี 1 เครือข่าย 3 สหวิทยาเขตประกอบด้วย สหวิทยาเขตละโว้ธานี จำนวน 8 โรงเรียน สหวิทยาเขตวงพระจันทร์ จำนวน 9 โรงเรียน สหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ จำนวน 8 โรงเรียน มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นรวมกันทั้งสิ้น 10,493 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10,876 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 21,369 คน 682 ห้องเรียน มีครูจำนวนทั้งสิ้น 1,160 คน

3. สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มขับเคลื่อนมาตั้งแต่ ปี 2550 โดย

ขับเคลื่อนผ่านลงมาตามหน่วยงานในบังคับบัญชาส่งผลให้ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปทุมธานี มีสถานศึกษาพอเพียงรวมจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100

4. สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ได้มีการขับเคลื่อนและกำหนดกลยุทธ์ และจุดเน้นยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาส่งผลให้ สถานศึกษามีการพัฒนาตนเองจนเข้าหลักเกณฑ์การเป็นสถานศึกษาพอเพียงจำนวนทั้งสิ้น 64 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ในปี 2556 และมีสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบรวมจำนวนทั้งสิ้น 35 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.69 ปัจจุบันด้วยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ประกาศ ณ วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 เพื่อบริหารและจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ ส่งผลให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน ต้องย้ายจากสังกัดเดิมคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 มาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และจากการสำรวจข้อมูลล่าสุดพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีสถานศึกษาที่ผ่านการ พัฒนาจนเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบระดับเขตพื้นที่การศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 13 โรงเรียน จาก 25 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 52 ประกอบไปด้วยโรงเรียน 1) โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย 2) โรงเรียนท่าม่วงวิทยาคาร 3) โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา 4) โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม 5) โรงเรียน โคกเจริญวิทยา 6) โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา 7) โรงเรียนปิยะบุตร 8) โรงเรียนยางรากวิทยา 9) โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร 10) โรงเรียนหนองม่วงวิทยา 11) โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม 12) โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม 13) โรงเรียนลำสนธิวิทยา

5. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีแนวทางในการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือในการขยายผลการขับเคลื่อน “สถานศึกษาพอเพียง” ซึ่งกำหนดให้เป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน ต้นสังกัด โดยอาจร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการดำเนินการกำกับ ติดตามประเมินผล การพัฒนา ในปีการศึกษา 2561 – 2563 นำไปสู่พัฒนาเสริมศักยภาพขีดความสามารถเพื่อสามารถพัฒนาไป เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” โดยผ่านกระบวนการ ติดตามประเมินผลตามเกณฑ์ก้าวหน้าของกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน สามารถพัฒนาด้วย

กระบวนการบริหารการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จนสามารถเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนปิยะบุตร และโรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนหนองม่วงวิทยา และปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนท่าวังวิทยาคาร กับโรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย ส่งผลให้ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลพบุรี มีโรงเรียนที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 5 โรงเรียน

6. ข้อมูลผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน ประกอบไปด้วยครูจำนวนทั้งสิ้น 1,160 คน จำแนกตามเป็นรายโรงเรียนได้ ดังนี้

1. โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 155 คน
2. โรงเรียนพระนารายณ์	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 131 คน
3. โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 127 คน
4. โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 86 คน
5. โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 79 คน
6. โรงเรียนพัฒนานิคม	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 76 คน
7. โรงเรียนหนองม่วงวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 48 คน
8. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 63 คน
9. โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 38 คน
10. โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 33 คน
11. โรงเรียนโคกเจริญวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 31 คน
12. โรงเรียนท่าวังวิทยาคาร	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 29 คน
13. โรงเรียนลำสนธิวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 29 คน
14. โรงเรียนดงตาลวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 28 คน
15. โรงเรียนโคกตูมวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 28 คน
16. โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 29 คน
17. โรงเรียนโคกสลุงวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 22 คน
18. โรงเรียนปิยะบุตร	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 16 คน
19. โรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 22 คน
20. โรงเรียนบ้านชีวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 18 คน
21. โรงเรียนบ้านเบิกวิทยาคม	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 14 คน

22. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 20 คน
23. โรงเรียนยางรากวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 12 คน
24. โรงเรียนขุนรามวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 13 คน
25. โรงเรียนบ้านข่อยวิทยา	มีครูจำนวนทั้งสิ้น 13 คน

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

1. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประจำปีประเทศไทย (2550, หน้า 72) ได้กล่าวถึง การดำเนินชีวิตที่มีหลักการคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการตัดสินใจ ตั้งแต่เรื่องเล็กๆ ในชีวิตประจำวันไปจนถึงเรื่องใหญ่ระดับชาติจนกลายเป็นวัฒนธรรม ชีวิตของคนในสังคมจำเป็นต้องมีกระบวนการหล่อหลอมให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นและสามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่าง อัดโนมิติเหมือนๆ กับการคิดเลขหรือขี่จักรยานในชีวิตประจำวัน และการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่จะทำให้เกิดกระบวนการดังกล่าว

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 3) ได้กล่าวถึงเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักการดำรงชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง เห็นความสำคัญของการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด การรู้จักการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ใส่ใจในคุณค่าแห่งวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทย สำหรับกระบวนการบริหารจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ใน 2 ส่วน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษาในด้านต่างๆ 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 1) ได้กล่าวถึง แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้ 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกระบวนการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมและสนับสนุนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในตัวผู้เรียน กล่าวคือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นำไปสู่การใช้ทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติตนเพื่อดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แนวทางเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ต้องริเริ่มจากพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา อันนำไปสู่แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนในรูปแบบของการมีแผนจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับทุกรายวิชา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งยังต้องมีกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (attribute)

3) การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ปลุกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา 4) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนให้มีบทบาทในการจัดการศึกษา ในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบาย การเสนอแนะข้อคิดเห็น และแนวทางเพื่อการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตร การเรียน การสอนและการจัดสภาพ และบรรยากาศภายในสถานศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้ การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาที่ยั่งยืน 5) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีแนวทางดำเนินการที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอกหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน การติดตามและประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการ ในกระบวนการขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินการในด้าน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและจัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 24) กำหนดขั้นตอนและวิธีในการดำเนินงานในสถานศึกษาว่ามีขั้นตอนในการดำเนินการที่ชัดเจนเริ่มต้นจากการกำหนดนโยบายสำคัญในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวางแผนในการพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้สู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน การปรับปรุงและพัฒนาแผนการพัฒนาศึกษาระยะยาว แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมถึงวางระบบการกำกับ นิเทศ ติดตาม ในทุกๆ การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ และการเปิดโอกาสในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนที่สำคัญ

จากการศึกษาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของนักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุป ได้ว่า ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา ต้องครอบคลุมกลุ่มงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ กลุ่มบริหารวิชาการ โดยการนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการกับกลุ่มสาระต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระและพัฒนาจนเกิดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการเสริมสร้างหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มบริหารงานบุคคล ที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความชำนาญจนสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรภายในองค์กร และสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีงามให้กับองค์กร กลุ่มบริหารงบประมาณและแผนงาน โดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปใช้เป็นกลไกสำคัญในการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีและการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด กลุ่มบริหารทั่วไป มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายในการทำงาน การติดต่อและประสานงาน ก่อให้เกิดการมีเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยปัจจัย 3 ส่วน คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำ ผู้สนับสนุน และผู้กระตุ้นให้เกิดการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขับเคลื่อนสถานศึกษา ครูและบุคลากร คือ ผู้ปฏิบัติและเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน รวมถึงการเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขับเคลื่อนในสถานศึกษาเกิดการปฏิบัติอย่างแท้จริง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือภาคีเครือข่ายเป็นกลไกสนับสนุนที่จะทำให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถประสบความสำเร็จ จากต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ที่มีการเชื่อมโยงร้อยรัดเข้าหากันเป็นฟันเฟืองสำคัญ ที่จะทำให้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาที่เป็นนโยบายถูกขับเคลื่อนลงสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

2. สถานศึกษาพอเพียง

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้ให้ความหมายของศึกษาพอเพียงไว้ว่า คือ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกลไกสำคัญครอบคลุมในทุกมิติ (whole school approach) ในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตอย่างมีหลักคิดลงไปสู่หลักการปฏิบัติในการทำงาน ทั้งยังมุ่งเน้นการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังผู้เรียนมีค่านิยม บ่มเพาะอุปนิสัย และคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งทางกายภาพ วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของสังคม

คณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ ที่สำคัญโดยกำหนดเป้าหมายให้มีการพัฒนาและขยายผลให้มีสถานศึกษาพอเพียง ไม่ต่ำกว่า 800 แห่งทั่วประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2552 และสถานศึกษาทุกแห่งน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาภายในปี พ.ศ. 2554 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ข้างต้น คณะทำงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และโครงการวิจัยเศรษฐกิจ

พอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้ร่วมมือกันพัฒนาสื่อเรียนรู้ต่างๆ และวิทยาการขับเคลื่อนขยายผล เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน และพัฒนาเครื่องมือประเมิน “สถานศึกษาพอเพียง” สำหรับผู้ประเมินของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาในการกำกับดูแล เพื่อให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จนสามารถบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนในระยะแรกโดยมีสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง 1,261 แห่ง จากทุกสังกัด ในปี พ.ศ. 2552 ต่อมา สพฐ. ได้กำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน เพื่อขยายผลสถานศึกษาพอเพียง โดยกำหนดเป้าหมายให้มีสถานศึกษาพอเพียงในสังกัด สพฐ. ไม่น้อยกว่า 9,999 แห่ง ภายในปี พ.ศ. 2556 ซึ่งก็ได้เกินเป้าหมาย คือ มีสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง 13,837 แห่ง และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีสถานศึกษาในสังกัด ก็ได้ดำเนินการขยายผลเช่นเดียวกับ สพฐ. อย่างต่อเนื่อง ทำให้ในปัจจุบันมีสถานศึกษาพอเพียง จากทุกสังกัดทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – 2559 จำนวน 23,796 แห่ง ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2560)

3. สถานศึกษาพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้ให้ความหมายของสถานศึกษาพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ว่าหมายถึง สถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกรับ “รางวัลสูงสุดระดับชาติสถานศึกษาพอเพียงที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศระดับประเทศ” ประกาศโดยศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ซึ่งเกิดขึ้นเพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา และช่วยสนับสนุนให้เกิดการขยายผลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการให้สถานศึกษาที่ได้รับประกาศเป็นสถานศึกษาพอเพียงกว่า 20,000 แห่งทั่วประเทศ และมีศักยภาพเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และการจัดการศึกษาที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาพอเพียงอื่นๆ รวมถึงชุมชนและสังคมในวงกว้างได้ยกระดับคุณภาพไม่ให้หยุดนิ่งหลังจากได้รับการประกาศเป็นสถานศึกษาพอเพียงแล้วโดยเปิดโอกาสให้ส่งผลงานการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งปรากฏภาพความสำเร็จที่ชัดเจน

4. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้ให้ความหมายว่าหมายถึง สถานศึกษาพอเพียงที่มีความประสงค์จะพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีศักยภาพที่จะเป็นพี่เลี้ยงขยายผลไปสู่สถานศึกษาอื่นๆ ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา ด้วยการเป็นสถานที่ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบุคลากรที่สามารถเป็นวิทยากร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู หรือนักเรียนแกนนำ เป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ที่สนใจได้ และมีผลงานเชิงประจักษ์ว่าสามารถเป็นพี่เลี้ยงช่วยพัฒนาสถานศึกษาอื่น ประสบความสำเร็จ

เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง จนเมื่อได้มีการดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ในปี พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ร่วมมือกับเครือข่ายขับเคลื่อนฯ นำไปสู่การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษาในระดับศูนย์การเรียนรู้ ฯ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทำให้ในปัจจุบันมีศูนย์การเรียนรู้ ฯ จำนวนทั้งสิ้น 205 แห่ง จากทุกสังกัด กระจายอยู่ทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560)

5. ประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือสถานศึกษาพอเพียง เป็นการประเมินระดับคุณภาพการปฏิบัติการดำเนินการขับเคลื่อนภายในสถานศึกษาครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62 ตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รายการประเมิน ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้) ที่ต้องมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน /โครงการ /กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้) ทุกตัวบ่งชี้ต้องส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน /โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน /โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ

องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้) ทุกตัวบ่งชี้ต้องสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณ

องค์ประกอบที่ 4 บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

รายการประเมิน ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้(4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้) ทุกตัวบ่งชี้ต้องสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 จัดแสดง/ เผยแพร่/ ประกวด/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน

รายการประเมิน ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้) ทุกตัวบ่งชี้ต้องสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 นำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้) ทุกตัวบ่งชี้ต้องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชนด้าน เศรษฐกิจ /สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง /พัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน

รายการประเมิน ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษามี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 การติดตามและขยายผลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของ บุคลากร

รายการประเมิน ด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จมี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน การเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัฒนธรรม

เกณฑ์การประเมิน “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 3 ด้าน 8 องค์ประกอบ คือ

ด้านที่ 1 บุคลากร 4 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 ผู้บริหาร

องค์ประกอบที่ 2 ครู/บุคลากร

องค์ประกอบที่ 3 นักเรียน/นักศึกษา /ผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการสถานศึกษา

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 2 อาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 2 แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ และ/หรือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 2 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานต้นสังกัด และ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน)

เกณฑ์การประเมิน “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา”

กระทรวงศึกษาธิการ 3 ด้าน 8 องค์ประกอบ ระดับคุณภาพ 1 - 5 เกณฑ์การผ่านทุกด้านและทุกองค์ประกอบมากกว่าหรือเท่ากับ 4.00 ขึ้นไป

จากการศึกษาการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามคู่มือการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ปี พ.ศ. 2565 ของกระทรวงศึกษาธิการผู้วิจัยสรุปได้ว่า เป็นกระบวนการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาให้มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งระบบครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน กล่าวคือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุม 4 องค์ประกอบ คือ นโยบาย วิชาการ งบประมาณ บริหารทั่วไป 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครอบคลุม 4 องค์ประกอบ คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้ที่มีหน่วยการเรียนรู้และการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสื่อและแหล่งการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ คือ การที่สถานศึกษา จัดให้มีการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาที่ครอบคลุม 2 องค์ประกอบ คือ การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการติดตามสู่การขยายผลทั้งระดับภายใน และภายนอกสถานศึกษา 5) ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ คือ กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งระบบจนสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จครอบคลุม 4 องค์ประกอบ คือ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรของสถานศึกษา และผู้เรียน

จากที่กล่าวมาถึงการบริหารสถานศึกษาที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเต็มรูปแบบครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ว่า ทั้งหมดนี้ คือ การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาที่เริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดนโยบายหรือทิศทางในการบริหารสถานศึกษารวมถึงการตั้งเป้าหมายเพื่อ

การพัฒนาสถานศึกษาโดยบุคลากรทุกคนต้องมีการขับเคลื่อนร่วมกันในระดับนโยบาย จากนั้นนำไปใช้จริง ในส่วนของการปฏิบัติหรือการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ จากนั้นขับเคลื่อนไปที่ภารกิจหลักของสถานศึกษาคือการจัดการเรียนรู้โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปบูรณาการกับทุกๆ กลุ่มสาระวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการสร้างค่านิยมการอยู่อย่างพอเพียงจนเกิดเป็นวิถีชีวิตประจำวันในสถานศึกษา เช่นนี้แล้ว การพัฒนาสถานศึกษาจึงจะสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ภาพ 2 เกณฑ์การประเมิน “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา”

ตาราง 1 หลักเกณฑ์การประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
ด้านที่ 1 บุคลากร 4 องค์ประกอบ					
1. ผู้บริหาร	ผู้บริหารทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน	- ตามระดับ 1 - ผู้บริหารทุกคนปฏิบัติ ตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตจริง - นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ	- ตามระดับ 2 - ผู้บริหารทุกคนสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- ตามระดับ 3 - ผู้บริหารทุกคนมีการดำเนิน การขยายผล การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษาอื่นๆ	- ตามระดับ 4 - สถานศึกษาอื่น/ชุมชน/องค์กร/ภาคี เครือข่าย/หน่วยงานภายนอกเห็นคุณค่า ยอมรับ และให้ความร่วมมือ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
	พอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	ได้อย่าง เข้าใจและชัดเจน - ผู้บริหารทุกคนมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและสามารถถอดบทเรียนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน - ผู้บริหารทุกคนและบุคลากรของสถาน ศึกษาร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียนและท้องถิ่น - ผู้บริหารทุกคนเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์	ได้อย่าง เข้าใจและชัดเจน - ผู้บริหารทุกคนมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและสามารถถอดบทเรียนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน - ผู้บริหารทุกคนและบุคลากรของสถาน ศึกษาร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียนและท้องถิ่น - ผู้บริหารทุกคนเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์	/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย/หน่วยงานภายนอกได้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง - ผู้บริหารทุกคนมีนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์ การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดีได้จำนวน ไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน - ผู้บริหารมีนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน และเป็นตัวอย่างที่ดีได้ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน	ในการขยายผล การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ได้ไม่น้อยกว่า ภาคเรียนละ 1 ครั้ง - มีการต่อยอดนวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการ การศาสตร์การ พัฒนา 3 ศาสตร์ จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีได้จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน - เผยแพร่ นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการ บริหาร จัดการ และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การที่หลากหลายหรือเหมาะสม และ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
					ได้รับการยอมรับ สามารถ นำไป ประยุกต์ใช้ได้ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ผลงาน - ผู้บริหาร สถานศึกษามีแนว ทางการสืบสาน การขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สู่ความยั่งยืน
2. ครู	ครูทุกคนมีความรู้ ความ เข้าใจใน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และ สามารถ อธิบายได้อย่าง ถูกต้อง	- ตามระดับ 1 - ครูทุกคนปฏิบัติ ตนตามหลักหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และถอดบทเรียน ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง ได้อย่าง ถูกต้อง - ครูทุกคนนำหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มาใช้อย่าง และจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่รับ ผิดชอบจนเห็นผล	- ตามระดับ 2 - ครูแกนนำ ถ่ายทอด ประสบการณ์ให้ เพื่อนครูใน สถานศึกษา จนมี ครูแกนนำ เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 - ครูทุกคนสามารถ ถอดบทเรียน การ จัด การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง ได้อย่าง ถูกต้องและ ชัดเจน - ครูทุกระดับชั้นมี ส่วนร่วมใน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ทาง วิชาชีพ เพื่อพัฒนาการ จัดการ เรียนรู้ (PLC) ตามหลัก ปรัชญาของ	- ตามระดับ 3 - ครูแกนนำทุกคน ครบทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ และกิจกรรม พัฒนา ผู้เรียนมี บทเรียนที่ประสบ ความสำเร็จใน การจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง - ครูแกนนำทุกคน สามารถพัฒนา ผู้เรียนให้มี คุณลักษณะอยู่ อย่าง พอเพียง มี จิตสำนึกที่ดีและ ปฏิบัติ ตนต่อความ เป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคม และ สถาบันหลักของชาติ - ครูแกนนำทุกคน ถอดบทเรียนใน	ตามระดับ 4 - ครูร้อยละ 50 จัดการ เรียนรู้ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่าง ต่อเนื่อง และร่วม ขยายผลสู่ ภายนอก สถานศึกษา - ครูแกนนำทุกคน ครบทุก กลุ่ม สาระการเรียนรู้ และ กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนจัด กิจกรรมการ เรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่อง - ครูแกนนำนำเสนอ และ/หรือ นวัตกรรม/ รูปแบบ/วิธีการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
			เศรษฐกิจพอเพียง ของ สถานศึกษาได้ บรรลุวัตถุประสงค์	การจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงของตนมา จัดทำเป็นสื่อขยาย ผลสู่ สถานศึกษา อื่นๆ ชุมชน องค์กร และ หน่วยงานภายนอก จนเห็นผล - ครูแกนนำทุกคน มีนวัตกรรม/ รูปแบบ/วิธีการ เรียนรู้ที่ดีตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ที่ประสบผลสำเร็จ ในการ จัดการ เรียนรู้และเป็น แบบอย่างที่ดีได้	จัดการเรียนรู้ที่ดี ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง ขยายผล การขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษาอื่น ชุมชน องค์กรและ หน่วยงาน อื่น อย่างน้อยภาค เรียนละ 1 ครั้ง - ครูแกนนำทุกคน มีการ พัฒนาและ ต่อยอดนวัตกรรม/ รูปแบบ/วิธีการ เรียนรู้ที่ดี ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และบูรณาการ ศาสตร์การพัฒนา 3ศาสตร์ในการ จัดการเรียนรู้ - ครูแกนนำทุกคน เผยแพร่ นวัตกรรม/ รูปแบบ/วิธีการ จัดการเรียนรู้ที่ดี เกี่ยวกับการจัด เรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านวิธีการเผยแพร่ ที่หลากหลาย หรือ เหมาะสม

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
1.3 นักเรียน	- นักเรียนทุกคน ตระหนักใน ความสำคัญและ เห็นคุณค่าของ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - นักเรียนแกนนำ ทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจหลัก หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และอธิบายหลัก หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างถูกต้อง	- ตามระดับ 1 - นักเรียนทุกคนมี ความรู้ความเข้าใจ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ที่ถูกต้อง - นักเรียนแกนนำ ทุกคนเกิดการ เรียนรู้และปฏิบัติ ตนตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง จนเห็นผล เห็น คุณค่า เกิดศรัทธา และสามารถ ถ่ายทอดได้อย่าง ชัดเจน	- ตามระดับ 2 - นักเรียนทุกคนนำ หลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการ ดำรงชีวิต - นักเรียนแกนนำ ทุกคนมีทักษะ การ ทำงาน ทักษะการ คิดวิเคราะห์ และมี อุปนิสัยอยู่อย่าง พอเพียง - นักเรียนแกนนำ ทุกคนสามารถ ถอดบทเรียนตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และ ศาสตร์การ พัฒนา ๓ ศาสตร์ ใน การทำกิจกรรม การเรียนรู้ต่างๆ ได้ อย่างถูกต้อง - นักเรียนแกนนำมี ส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา จน ใน 2 ปีที่ผ่านมา ผู้เรียนที่มี อุปนิสัย อยู่พอเพียงเพิ่มขึ้น ตาม เป้าหมายหรือ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ต่อปี	- ตามระดับ 3 - นักเรียนแกนนำ นักเรียนแกนนำ มีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อน หลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ภายนอก สถานศึกษา - นักเรียนแกนนำ ปฏิบัติตนให้มี คุณสมบัติของคน ไทยที่พึง ประสงค์ ตามพระบรมรา โชบาย ของใน หลวงรัชกาลที่ 10 - นักเรียนแกนนำ ทุกคนมี จิตสำนึกที่ ดีและปฏิบัติตนต่อ ความเป็นพลเมือง ที่ดีต่อสังคม และ สถาบันหลักของ ชาติ ส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา จน ใน 2 ปีที่ผ่านมา ผู้เรียนที่มี อุปนิสัย อยู่พอเพียงเพิ่มขึ้น ตาม เป้าหมายหรือ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ต่อปี	- ตามระดับ 4 - นักเรียนแกนนำ ทุกคนเป็นหลักใน การขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา - นักเรียนแกนนำ ร้อยละ 25 เป็น แกนนำหลักในการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ภายนอก สถานศึกษา - นักเรียนแกนนำ ทุกคนเรียนรู้ ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และบูรณาการ ศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ได้ บรรลุ วัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ - นักเรียนแกนนำ ทุกคนสามารถ ปรับตัวพร้อมรับ ต่อการ เปลี่ยนแปลงของ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และ อารยธรรม ความภาคภูมิใจ ของท้องถิ่น และ สถาบันหลักของ ชาติ

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับคุณภาพ				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
1.4 คณะกรรมการ	คณะกรรมการ	- ตามระดับ 1	- ตามระดับ 2	ตามระดับ 3	- ตามระดับ 4
สถานศึกษา	สถานศึกษาทุกคน	คณะกรรมการ	- คณะกรรมการ	- คณะกรรมการ	คณะกรรมการ
	ตระหนักใน	สถานศึกษาทุกคน	สถานศึกษาทุกคน	สถานศึกษาทุกคน	สถานศึกษาทุกคน
	ความสำคัญและมี	รับรู้การขับเคลื่อน	เห็นคุณค่าและ	มีส่วนร่วม	มีส่วนร่วม และ
	ความรู้ความเข้าใจ	หลักปรัชญาของ	ศรัทธาในการ	สนับสนุนและสืบ	สนับสนุนกิจกรรม
	หลักปรัชญาของ	เศรษฐกิจพอเพียง	ขับเคลื่อนหลัก	สานกิจกรรมการ	การขับเคลื่อน
	เศรษฐกิจพอเพียง	ของสถานศึกษา	ปรัชญาของ	ขับเคลื่อน หลัก	หลักปรัชญาของ
	คณะกรรมการ	- ตามระดับ 1	เศรษฐกิจพอเพียง	ปรัชญาของ	เศรษฐกิจพอเพียง
	สถานศึกษาทุกคน	คณะกรรมการ	ของสถานศึกษา	เศรษฐกิจพอเพียง	- ตามระดับ 4
	ตระหนักใน	สถานศึกษาทุกคน	- ตามระดับ 2	ภายในสถานศึกษา	คณะกรรมการ
	ความสำคัญและมี	รับรู้การขับเคลื่อน	- คณะกรรมการ	ตามระดับ 3	สถานศึกษาทุกคน
	ความรู้ความเข้าใจ	หลักปรัชญาของ	สถานศึกษาทุกคน	- คณะกรรมการ	มีส่วนร่วม และ
	หลักปรัชญาของ	เศรษฐกิจพอเพียง	เห็นคุณค่าและ	สถานศึกษาทุกคน	สนับสนุนกิจกรรม
	เศรษฐกิจพอเพียง	ของสถานศึกษา	ศรัทธาในการ	มีส่วนร่วม	การขับเคลื่อน
			ขับเคลื่อนหลัก	สนับสนุนและ	หลักปรัชญาของ
			ปรัชญาของ	สืบสานกิจกรรม	เศรษฐกิจพอเพียง
			เศรษฐกิจพอเพียง	การขับเคลื่อน	สู่ภายนอก
			ของสถานศึกษา	หลักปรัชญาของ	สถานศึกษา
			- คณะกรรมการ	เศรษฐกิจพอเพียง	- คณะกรรมการ
			สถานศึกษาทุกคน	ภายในสถานศึกษา	สถานศึกษาทุกคน
			มีส่วนร่วมการ	- คณะกรรมการ	ส่งเสริมและสนับสนุน
			ขับเคลื่อนหลัก	สถานศึกษาทุกคน	สนุนการสืบสาน
			ปรัชญาของ	รับทราบ	หลักปรัชญาของ
			เศรษฐกิจพอเพียง	การรายงานผล	เศรษฐกิจพอเพียง
			ของสถานศึกษา	การขับเคลื่อนหลัก	ของสถานศึกษาให้
				ปรัชญาของ	มีความยั่งยืน
				เศรษฐกิจพอเพียง	
				ภายในสถานศึกษา	
				และให้ข้อเสนอแนะ	
				ในการพัฒนาที่เป็น	
				ประโยชน์ต่อ	
				สถานศึกษา	
				- คณะกรรมการ	
				สถานศึกษาร่วม	
				สนับสนุนการขับเคลื่อน	
				หลักปรัชญา	

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
				ของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา	
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2 องค์ประกอบ					
2.1 อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	- มีผู้รับผิดชอบ การใช้ปรับปรุง ดูแล รักษาอาคาร สถานที่ อาคาร ต่างๆ และมีการจัด สภาพแวดล้อม สำหรับการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม	- ตามระดับ 1 - มีแผนงาน/ โครงการ/ งบประมาณการใน การพัฒนาปรับใช้ อาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมให้ เป็นไปตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ทุกปีการศึกษา	ตามระดับ 2 - มีศูนย์รวมข้อมูล การขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา จำนวน 1 ศูนย์ที่มี บรรยากาศและ กิจกรรมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างอุปนิสัย อยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้าง จิตสำนึกที่ดีและ ปฏิบัติตนต่อความ เป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคมและสถาบัน หลักของชาติอย่าง เหมาะสม - มีแผนผังแสดง แหล่งเรียนรู้/ฐาน การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา อย่างน้อยจำนวน 1 แผนผัง ที่มีความ ถูกต้อง สื่อ ความหมายได้ ชัดเจนและเข้าใจ - สภาพแวดล้อม มีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย	ตามระดับ 3 - ทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน มี การใช้ศูนย์รวม ข้อมูลในการ เสริมสร้างผู้เรียน ให้มีอุปนิสัยอยู่ อย่างพอเพียง และ มีจิตสำนึกที่ดีและ ปฏิบัติตนต่อความ เป็นพลเมืองที่ดีต่อ สังคมและสถาบัน หลักของชาติอย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง - ครูและนักเรียนมี ส่วนร่วมในการ ดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม อาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - มีการจัด บรรยากาศการ เรียนรู้ภายใน สถานศึกษาที่ช่วย เสริมสร้างให้ ผู้เรียนมีอุปนิสัยอยู่ อย่างพอเพียง	ตามระดับ 4 - ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายหรือ หน่วยงานอื่นใช้ ประโยชน์ศูนย์รวม ข้อมูลการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อย่างน้อย 1 ครั้ง/ ภาคเรียน - ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายและ หน่วยงานอื่นมีส่วน ร่วมในการส่งเสริม ดูแลรักษา และ พัฒนาอาคาร สถานที่ - ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายและ หน่วยงานอื่นมี ความพึงพอใจและ ใช้ประโยชน์อาคาร สถานที่อย่างน้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
2.2 แหล่งเรียนรู้/ ฐานการเรียนรู้และ หรือกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อเสริม สร้างอุปนิสัยอยู่ อย่างพอเพียง	มีแหล่งเรียนรู้หรือ ฐานการเรียนรู้หรือ กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการ เรียนรู้และ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน เพื่อ เสริมสร้างอุปนิสัย อยู่อย่างพอเพียง ทั้งภายในและ/ หรือภายนอก สถานศึกษาที่ สอดคล้องกับ บริบทภูมิสังคม ของสถานศึกษา และมีการจัดการ อย่างพอเพียง	- ตามระดับ 1 - มีสื่อประกอบการ เรียนรู้ประจำทุก แหล่งเรียนรู้/ฐาน การเรียนรู้/ กิจกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถสื่อความ ได้ถูกต้องและ เพียงพอ	- ตามระดับ 2 - มีครูแกนนำอย่าง น้อย 1 คน นักเรียน แกนนำอย่างน้อย 3 คน เป็นวิทยากร ประจำแหล่ง เรียนรู้/ฐานการ เรียนรู้ที่สื่อสารได้ อย่างถูกต้องและ ชัดเจน - มีแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ของทุกแหล่ง เรียนรู้/ฐานการ เรียนรู้/กิจกรรม การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ที่ถูกต้องและ ชัดเจน สามารถ นำไปจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้บรรลุ ตามจุดประสงค์	- ตามระดับ 3 - ฐานการเรียนรู้ทุก ฐานสอดคล้องกับ การเสริมสร้าง ผู้เรียนให้มี คุณสมบัติของคน ไทยที่พึงประสงค์ ตามพระบรมรา โชบายด้าน การศึกษาของใน หลวงรัชกาลที่ 10 ครบทั้ง 4 ด้าน - ครูและบุคลากร ในสถานศึกษา สามารถเป็น วิทยากรอธิบาย การใช้ประโยชน์ จากแหล่งเรียนรู้/ ฐานการเรียนรู้/ กิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงในการ เสริมสร้างอุปนิสัย อยู่อย่างพอเพียงได้ อย่างถูกต้องและ ชัดเจน	- ตามระดับ 4 - มีการประเมินผล และสรุปผล ประเมินผลทุก แหล่งเรียนรู้/ฐาน การเรียนรู้/ กิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม - ทุกแหล่งเรียนรู้/ ฐานการเรียนรู้/กิจ กรการเรียนรู้ใช้ ข้อมูลจากการ ประเมินผลนำมา ปรับปรุงพัฒนา หรือต่อยอดฐาน การเรียนรู้/แหล่ง เรียนรู้/กิจกรรม การเรียนรู้ให้มี คุณภาพมากยิ่งขึ้น - ทุกแหล่งเรียนรู้/ ฐานการเรียนรู้/ กิจกรรมการเรียนรู้ มีการปรับปรุง พัฒนาให้ สอดคล้องกับการ มุ่งสร้างผู้เรียนให้มี คุณสมบัติของคน ไทยที่พึงประสงค์ ตามพระบรมรา โชบายด้าน การศึกษาของใน หลวงรัชกาลที่ 10 ครบทั้ง 4 ด้านให้มี คุณภาพมากยิ่งขึ้น

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
					- ชุมชน หน่วยงาน องค์กรภาคี เครือข่ายต่างๆ ใช้ แหล่งเรียนรู้/ฐาน การเรียนรู้ในการ เสริมสร้างพัฒนา และ/หรือต่อยอด การขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 2 องค์ประกอบ					
3.1 ความสัมพันธ์ กับสถานศึกษาอื่น ในการขยายผลการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	- มีเครือข่ายการ เรียนรู้ ตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง จำนวนอย่างน้อย 1 แห่ง - มีการจัดทำ บันทึกความเข้าใจ (MOU) กับ เครือข่ายการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อย่างน้อย จำนวน 1 แห่ง	- ตามระดับ 1 - มีประสบการณ์ ในการรับ หน่วยงาน/องค์กร/ ชุมชน/สถานศึกษา มาศึกษาดูงาน จำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง/ภาคเรียน	- ตามระดับ 2 - สามารถบริหาร จัดการเพื่อรองรับ การขอศึกษาดูงาน จากหน่วยงาน / องค์กร/ชุมชน/ สถานศึกษา โดยไม่ กระทบภารกิจหลัก ของสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง/ ภาคเรียน	ตามระดับ 3 - เป็นสถานศึกษา แกนนำในการ พัฒนาเครือข่าย การขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง/ ภาคเรียน	- ตามระดับ 4 - สามารถเป็นพี่ เลี้ยงพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้ เป็นสถานศึกษา พอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ ชุมชน/องค์กร/ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้จนได้ ยอมรับและเห็น ผลสำเร็จเชิง ประจักษ์อย่างน้อย จำนวน 1 แห่ง
3.2 ความสัมพันธ์ กับหน่วยงานที่ สังกัดและ/หรือ หน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน)	มีกิจกรรมสร้าง ความสัมพันธ์อันดี กับหน่วยงาน/ ชุมชน/องค์กร/ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	- ตามระดับ 1 - ประสานความ ร่วมมือกับ หน่วยงาน/ชุมชน/ องค์กร/ภาคี เครือข่ายต่างๆ เพื่อให้และ/หรือ รับการสนับสนุน	- ตามระดับ 2 - มีวิธีการติดต่อ ประสานสัมพันธ์ กับหน่วยงาน/ ชุมชน/องค์กร/ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ	- ตามระดับ 3 - มีหน่วยงาน/ ชุมชน/องค์กร/ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยงานให้การ ยอมรับและร่วมมือ กับสถานศึกษาใน	ตามระดับ 4 - ประสานความ ร่วมมือกับ หน่วยงาน/ชุมชน/ องค์กร/ภาคี เครือข่ายต่างๆ อย่างต่อเนื่องจน พัฒนาสถานศึกษา

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ องค์ประกอบ	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
	ให้บรรลุผลตาม จุดประสงค์ ไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม	เพื่อการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยงาน/แห่ง	เศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างเหมาะสม และมี ประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่า 3 วิธี/ แนวทาง/กิจกรรม	การขยายผลการ ขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายใน สถานศึกษาและสู่ ภายนอก สถานศึกษา	อื่นเป็นสถานศึกษา พอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ ชุมชน/องค์กร/ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้งาน ได้รับการยอมรับ และเห็นผลสำเร็จ เชิงประจักษ์ อย่าง น้อย 1 แห่ง

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

1. ผู้บริหารเป็นผู้บริหารมืออาชีพ บริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่น

1.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

1.2 ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตที่เป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผู้บริหารพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม

1.5 ผู้บริหารพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

1.6 ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้บรรลุวัตถุประสงค์

1.7 ผู้บริหารขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอก สถานศึกษาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

1.8 ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาควิชาเครือข่ายและหน่วยงานอื่น

1.9 ผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษา และ/หรือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่ยอมรับ และเผยแพร่ผ่านวิธีการที่เหมาะสม

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตาม ปศพพ. โดยบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็น แบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับ

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดี

2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม

2.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้

2.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้ฐานการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสม

2.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่พอเพียงได้ตามบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษา

2.7 ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นที่ยอมรับ

2.8 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

2.9 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.10 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชน ภาศิเครือข่าย และหน่วยงานอื่น

2.11 ครู และบุคลากรทางการศึกษา เผยแพร่สื่อ/นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่เหมาะสม

3. นักเรียนมีความรู้ทักษะการคิด และทักษะการทำงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และธำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและสถาบันหลักของชาติ

3.1 นักเรียนตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต

3.2 นักเรียนแกนนำมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง

3.3 นักเรียนแกนนำปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดี

3.4 นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.5 นักเรียนแกนนำมีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะความสามารถในการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์

3.6 นักเรียนแกนนำเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสม

3.7 นักเรียนแกนนำมีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

3.8 นักเรียนแกนนำมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และธำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและสถาบันหลักของชาติ

3.9 นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

4. คณะกรรมการสถานศึกษาตระหนักในความสำคัญ และเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ

4.1 คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่า และศรัทธาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผล

4.4 คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผล

5. อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1 อาคาร สถานที่ที่มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 มีแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์เนื้อหาสาระ/องค์ความรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 มีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่น

5.5 ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม อาคาร และสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

5.6 ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบท และภูมิสังคมของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างนิสัยอยู่อย่างพอเพียง การมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติและการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

6.1 แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ทั้งภายในและ/หรือภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของสถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาของรัชกาลที่ 10

6.2 แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้มีสื่ออุปกรณ์ แผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ครบถ้วนและเอื้อต่อการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่าง พอเพียง

6.3 มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรม การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไป จัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

6.4 มีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง และชัดเจน

6.5 บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จาก แหล่งเรียนรู้/ ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่าง พอเพียงได้ถูกต้องและชัดเจน

6.6 มีการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

7. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคี เครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ประสบผลสำเร็จ

7.1 สถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.2 สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการศึกษาดูงานของสถานศึกษา อื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษา

7.3 สถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ เครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.4 สถานศึกษาเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษา พอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ไปใช้จนได้รับการยอมรับและเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์ อย่างน้อย 1 แห่ง

8. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต้นสังกัด/หรือหน่วยงานภายนอก ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ

8.1 สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ

8.2 สถานศึกษาประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคี

เครือข่ายต่างๆ เพื่อให้และ/หรือรับการสนับสนุนในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

8.3 สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

8.4 สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา

8.5 สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนได้รับการยอมรับ และเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์อย่างน้อย 1 แห่ง

จากการศึกษาการมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และคู่มือการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ปี พ.ศ. 2565 ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการพัฒนาสถานศึกษาตามลำดับขั้น เริ่มตั้งแต่การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งระบบจนเป็นสถานศึกษาพอเพียง และพัฒนาต่อเนื่องขึ้นไปอีกระดับขั้นหนึ่งคือการเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบโดยที่เริ่มบูรณาการในส่วนงานต่างๆ ทั้งภายในสถานศึกษาและการขับเคลื่อนร่วมกับภาคีเครือข่าย จนสามารถเป็นต้นแบบแห่งการพัฒนาสถานศึกษาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ นำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษา สู่ขั้นสูงสุดของการพัฒนา คือการเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งต้องพัฒนาร่วมกันภาคส่วนครอบคลุมใน 3 ด้าน 8 องค์ประกอบ เริ่มตั้งแต่ด้านที่ 1 บุคลากร 4 องค์ประกอบ กล่าวคือ

องค์ประกอบที่ 1 ผู้บริหารต้องเป็นผู้บริหารที่มีความเป็นมืออาชีพในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้เป็นกลไกในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การมีนวัตกรรมทางการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ส่งผลโดยตรงต่อระบบการบริหารจัดการ คุณภาพในการทำงานของบุคลากร และคุณภาพของผู้เรียน จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานภายนอก

องค์ประกอบที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเอง และพัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เกิดการพัฒนานวัตกรรมที่มีการบูรณาการร่วมกับ 3 ศาสตร์ จนเกิดเป็นผลงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ

องค์ประกอบที่ 3 นักเรียนได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมจนเกิดทักษะทางด้านการคิด ทักษะการทำงาน และคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ตลอดจนการมีค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามหลักสูตรและเป้าหมายของการจัดการศึกษา และสามารถเป็นพลังสำคัญในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและเผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชนได้อย่างมีคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการสถานศึกษาคืออีกหนึ่งกลไกและถือได้ว่าเป็นพลังสำคัญ ที่จะสนับสนุนให้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในสถานศึกษาประสบความสำเร็จเพราะต้องเริ่มจากการที่คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่า ความสำคัญ ตระหนักถึงว่าเป็นภาระกิจสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งผลให้สถานศึกษา ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสาน การพัฒนาสถานศึกษาด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเข้ามาเป็นกลไกสำคัญจนเกิดความต่อเนื่องและเป็นที่ยอมรับ

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีทั้งสิ้น 2 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่ต้องเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาแบบเป็นระบบ เริ่มต้นจากสถานที่สู่การดูแลรักษา และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา สะดวกต่อการใช้งานและงานต่อการเข้าถึงเป็นที่เหมาะสมแก่การเป็นสถานที่ให้บริการทางด้านวิชาการที่มีการบูรณาการองค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาก่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 2 แหล่งเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาบนบริบท และภูมิสังคมของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง สู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ประเทศชาติ และพลโลก ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาราชกาลที่ 10

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงาน ชุมชน องค์กร หรือภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาและขยายผลการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สู่การพัฒนาตน พัฒนาคน พัฒนาองค์กร อันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 มีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ สิ่งสำคัญคือการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายในองค์กรและการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เมื่อสถานศึกษาสามารถพัฒนา

องค์กรของตนเองจนประสบผลสำเร็จ ย่อมส่งผลให้เกิดการยอมรับในเชิงประจักษ์ต่อหน่วยงานและองค์กรต่างๆ อันจะก่อให้เกิดการขยายแนวคิดและการเป็นต้นแบบแห่งการพัฒนาให้กับหน่วยงานอื่น และถือเป็นการเผยแพร่การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

จากการสรุปมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาที่ผู้วิจัยได้สรุปมาข้างต้นทั้ง 3 ด้าน 8 องค์ประกอบ จะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา นั้นต้องเริ่มที่ทรัพยากรบุคคลภายในองค์กรจากผู้บริหาร ในฐานะผู้กำหนดนโยบาย ครูผู้ร่วมกำหนดนโยบายและปฏิบัติ นักเรียนคือผลลัพธ์แห่งการพัฒนา ตามกระบวนการบริการจัดการ คณะกรรมการสถานศึกษาคือกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนและการสนับสนุน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมคือปัจจัยที่เอื้อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ แหล่งเรียนรู้ คือ การให้บริการทางด้านวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ที่ต้องสะดวกสบาย ต่อการถึงองค์ความรู้ ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา หน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่าย คือ กำลังสำคัญที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาเกิดการพัฒนาก้าวหน้า และการขยายผลสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาที่มั่นคง และยั่งยืน อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จุฑามาส พัฒนศิริ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีแนวทางการบริหาร คือ 2.1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ จัดประชุมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ มีการกำกับดูแลติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 2.2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญให้กับทั้ง 8 กลุ่มสาระและทุกระดับชั้น 2.3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การจัดโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง อาจตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรม และนำผลงาน

มาประกวดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ จัดให้มีการนำเสนอหรือประกวดผลงานการตามกิจกรรมที่ได้ทำในรูปแบบของ best practice 2.5) ด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ คือ จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการออม

อรรพรรณ ป้อมดำ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่ามี 2 แนวทาง กล่าวคือ แนวทางที่ 1 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา เริ่มต้นจากผู้นำนองค์กรอันหมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการครอบคลุมทุกมิติ การขับเคลื่อนนโยบายสู่บุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้บุคลากรเกิดหลักในการคิดสู่หลักการปฏิบัติในการพัฒนาดน พัฒนางาน และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ อันมาจากการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับขั้นสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน แนวทางที่ 2 การดำเนินการโครงการอื่นๆ แล้วนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นหลักการสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ

กณกร อัครรัตนกร (2561, บทคัดย่อ) การศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอ สรุปการวิจัยได้ว่า 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเห็นสอดคล้องกับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 9 คน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอ มีความเหมาะสม 2) การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 165 คน พบว่า มีเหมาะสมอยู่ในระดับสูง

ราษฏร์ธานี กิมเสาร์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการเปรียบเทียบ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนพบว่าแตกต่างกัน

มานิตย์ พานแสวง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดย

ภูวดล จุลสุคนธ์ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา กรณีศึกษา “สถานศึกษาพอเพียง” ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา กรณีศึกษา “สถานศึกษาพอเพียง” ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากด้านที่เป็นปัจจัยส่งผลมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านความสำเร็จ ด้านการบริหารจัดการ และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ 2) รูปแบบการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา กรณีศึกษา “สถานศึกษาพอเพียง” มีความเป็นไปได้ สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท รวมถึงมีประโยชน์แก่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

นพรัตน์ คำสุทธี (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่าโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 การวิจัยได้ผลดังนี้ 2.1) สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา พบว่า จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมี

ความคิดเห็นแตกต่างกัน 3) การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีดังนี้ 3.1) โรงเรียนควรที่จะดำเนินการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยการนำนโยบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ในแผนปฏิบัติการและรัฐธรรมนูญโรงเรียน 3.2) โรงเรียนควรเน้นการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน ให้เข้ามาบริหารจัดการโดยระดมทรัพยากรที่มีคุณค่าในชุมชน มาใช้ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ 3.3) โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่เป็นของสถานศึกษาโดยเฉพาะ

บุญชนะ บุญโตนด (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดย ภาพรวมมีปัญหอยู่นในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาในระดับน้อยทุกด้าน โดยระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรมีการศึกษาทบทวน โครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการ จัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานให้ครอบคลุม มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลง จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา มีแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

โสธร ศรีอาวุธ (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ และรวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา พบว่า ในด้านการบริหารงานวิชาการควรสนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรไปอบรม หรือให้ความรู้เรื่องงานวิชาการให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ทุกๆ คนมีส่วนร่วมและสนับสนุนงานด้านวิชาการร่วมกันเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และมีการระดมความร่วมมือกับชาวบ้าน และหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อช่วยให้ข้อเสนอแนะในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

นิรมล รองทอง (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส โดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีการบริหารต่ำที่สุด การบริหารงานงบประมาณ ส่วนแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 8 กลุ่มสาระ สร้างความตระหนัก ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจด้านงบประมาณ จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร มีการพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ฐาปณิศา สว่างศรี (2565, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 2.1) ด้านนโยบาย 2.2) ด้านงบประมาณ 2.3) ด้านวิชาการ 2.4) ด้านบริหารทั่วไป ผลการประเมินโดยรวมพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

บอตเทอรี (Bottery, 2012, pp.210-219) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำกับความสัมพันธ์ของความพอเพียง และความยั่งยืนของการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดเรื่องความพอเพียงไม่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษา แต่มีความสัมพันธ์ในเชิงของภาวะผู้นำ แนวคิดเรื่องความพอเพียงยังไม่ได้ถูกป้อนเข้าในกระบวนการการศึกษาอย่างแท้จริง แนวคิดของความพอเพียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติมีผลกระทบทั้งในเชิงของการเปรียบเทียบและการปฏิบัติสำหรับองค์กรทางการศึกษาและผู้นำองค์กรความพอเพียงมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น สามารถหยุดการนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ที่อาจจะตามมาทั้งที่เกิดจากค่านิยมของสังคมหรืออื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

ซูบส์แมน, เคลลี, และสเลห์ (Seubsman, Kelly, & Sleigh, 2013, pp.57-59) ได้ศึกษาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของชาวบ้านในพื้นที่ชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยศึกษาจากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ตัวแทน

ครอบครัวและผู้แทนชุมชนจากหมู่บ้านที่ได้รับการอบรม และพัฒนาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดหนองคาย ขอนแก่นและศรีสะเกษ จำนวน 771 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่เข้าร่วมในการศึกษาทั้งหมด ทุกครัวเรือนตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจ สุ่มเลือกกลุ่มย่อย 250 คนเพื่อตอบ คำถามด้านความพอเพียงทางสังคมโดยผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านร้อยละ 73 มีความพึงพอใจในชีวิต มีรายได้ในครอบครัวที่เพียงพอและมีความพอใจในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การทำไร่นาสวนผสมและมีผลผลิตที่เพียงพอ มีความพอใจในการสร้างชุมชนการใช้ทรัพยากรอย่าง ยั่งยืน แต่ชาวบ้านมากกว่าร้อยละ 90 ยังคงมีความต้องการที่จะให้บุตรหลานของพวกเขาได้เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการเกษตรอย่างเดียวยังไม่สามารถให้อาชีพที่ยั่งยืนสำหรับบุตรหลานในรุ่นต่อไปได้

ซอน (Shone, 2014, pp.1-14) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาและบทบาทของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับนานาชาติ จากการประยุกต์ใช้ในหมู่บ้านตัวอย่างของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและติมอร์-เลสเต โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลระดับชาติจากการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างและการสังเกตโดยตรงในศูนย์พัฒนาและบริการ ด้านการเกษตรสวนสนสวนสร์อย แขวงเวียงจันทน์ ศูนย์พัฒนาและบริการการเกษตรสหวันนะเขต แขวงสหวันนะเขตและหมู่บ้านนาแสนคำแขวงอุดมไซ ประเทศลาว หมู่บ้านตัวอย่างและศูนย์ฝึกอบรมเฮราจังหวัดดิลี ประเทศติมอร์-เลสเต โดยผลการศึกษาพบว่า เศรษฐกิจพอเพียงได้รับการยอมรับจากทั่วโลกจากสหประชาชาติ (United Nations) และมีบทบาทสำคัญต่อสภาพแวดล้อมการพัฒนาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากแนวคิดและขั้นตอนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกเลือกให้อยู่ในวาระการพัฒนาระดับโลก ของสหประชาชาติวาระ UN Post2015 และแนวคิดและขั้นตอนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังถูกประยุกต์ใช้ ใน การพัฒนาในหมู่บ้านและศูนย์ฝึกอบรมในประเทศลาวและติมอร์-เลสเต โดยที่แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถูกนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางวิธีการและการจำลองในระดับท้องถิ่นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในหมู่บ้านโดยพบว่าเศรษฐกิจในหมู่บ้านมีการเติบโตเพิ่มขึ้น ประชากรในหมู่บ้านสามารถช่วยเหลือตนเองได้และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทรัพยากรมีใช้อย่างเพียงพอและทั่วถึง

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,061 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 68 คน และครู 993 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2567, หน้า 3-4)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียนได้มาจากการการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973, pp.727-728) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าที่ .05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 291 คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 20 : 80 โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน จาก 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่าง และครูจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาเป็น 4 ชั้นภูมิ ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นำมาคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณหาความเหมาะสมของการเป็นตัวแทนที่ดีของแต่ละตำแหน่ง เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 20 : 80 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน จาก 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และครูจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาเป็น 4 ชั้นภูมิ ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ แล้วคำนวณหากลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดของสถานศึกษาโดยใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 25 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 11 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษจำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 58 คน

2. ครู ประกอบไปด้วย สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 68 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 41 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 233 คน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลากให้ได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนประชากร (N)			กลุ่มตัวอย่าง (n)		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	2	18	20	2	4	6
ขนาดกลาง	29	292	321	25	68	93
ขนาดใหญ่	13	173	186	11	41	52
ขนาดใหญ่พิเศษ	24	510	534	20	120	140
รวม	68	993	1,061	58	233	291

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลพบุรี (2567, หน้า 3-4)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและนอกประเทศจากนั้นได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำมาประกอบการจัดสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบไปด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งแต่ละระดับคะแนนมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาทั้ง 3 มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เพื่อกำหนดตัวแปรและข้อรายการในการใช้เป็นแนวทางสู่การสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างคำถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษา คือ การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ยกร่างแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยที่ครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

4. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอคำแนะนำและเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างไว้เพื่อการปรับปรุง แก้ไขให้สอดคล้องเหมาะสมกับขอบเขต และนิยามศัพท์ที่กำหนดรวมถึงสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้มีความถูกต้อง

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้ เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ให้ครอบคลุมความสมบูรณ์ของข้อรายการในแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาซึ่งข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.0

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน

4. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, p.160) ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.987

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการค้นคว้าอิสระจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ตามขั้นตอน ดังนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือให้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนพร้อมทั้งทำรหัสในแบบสอบถามให้ตรงตามกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้แล้ว เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ

2. ผู้วิจัยทำแบบบันทึกเสนอคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อออกหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามของสถานศึกษาทั้ง 25 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

3. จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัย พร้อมแบบสอบถามที่ใส่รหัสกำกับให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 58 คน และครูจำนวน 233 คน โดยอธิบายวัตถุประสงค์ ของการวิจัยพร้อมทั้งชี้แจงขั้นตอนในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งด้วยไปรษณีย์ และเก็บกลับคืนภายใน 15 วัน

4. ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างทำการตรวจนับและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยคำนวณหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบ่งเป็นรายด้าน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

การแปลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ของคำตอบทั้งหมดตามขอบเขตของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (Best, 1981, pp.179-187)

4.50 – 5.00	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's method) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คำนวณจากสูตร (Yamane, 1973, p.1089)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N	แทน	จำนวนประชากร
e	แทน	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity) คำนวณจากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 94) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตาม ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ค่าคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไปหรือต้องปรับปรุงใหม่

3. การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) คำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถาม

4.1 การหาค่าร้อยละ (percentage) คำนวณจากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 95)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

4.2 การหาค่าเฉลี่ย (mean) คำนวณจากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 106)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	X	แทน	ค่าหรือคะแนนของข้อมูล
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของค่าหรือคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4.3 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) คำนวณจากสูตร (สุวรรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 106)

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว ยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

5. สถิติที่ใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

5.1 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test) จากสูตร (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 227)

$$F = \frac{s_{\text{มาก}}^2}{s_{\text{น้อย}}^2}, \quad df_1 = n_1 - 1, df_2 = n_2 - 1,$$

- ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้สูตร

$$T = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}, \quad df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1}\right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{n_2 - 1}}$$

- ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้สูตร

$$T = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right]}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	T	แทน	ค่าสถิติทดสอบ
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ

5.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) จากสูตร (กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 228)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (f-test)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (between mean square)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (within mean square)

5.3 สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีการทดสอบรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's -method) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F – test) จากสูตร (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา, และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 301)

$$F_1 = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

เมื่อ	F_1	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	n_1	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (mean square) ภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ
ss	แทน	ผลรวมค่าเบี่ยงเบน
ms	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน
$*p \leq .05$	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอนตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยใช้การทดสอบค่าที ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยการทดสอบเอฟ ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (n = 291)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	58	19.93
ครู	233	80.07
รวม	291	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี	140	48.10
ปริญญาโท/สูงกว่า	151	51.90
รวม	291	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
0 - 5 ปี	86	29.55
6 - 10 ปี	112	38.49
10 ปีขึ้นไป	93	31.96
รวม	291	100.00
ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)	6	2.06
ขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียน 120 - 719 คน)	93	31.96

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (n = 291)	ร้อยละ
ขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 720 – 1,679 คน)	49	16.84
ขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)	143	49.14
รวม	291	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 233 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.07 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ เป็นปริญญาโท/สูงกว่า จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6 - 10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 38.49 ขนาดของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 49.14

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านที่ 1 บุคลากร	4.57	0.38	มากที่สุด	2
2. ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.63	0.43	มากที่สุด	1
3. ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	4.63	0.44	มากที่สุด	1
รวม	4.60	0.37	มากที่สุด	

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.43) ซึ่งเท่ากันกับด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.44) และ ด้านที่ 1 บุคลากร ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.38)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านที่ 1 บุคลากร	4.57	0.38	มากที่สุด	
1.1 ผู้บริหาร	4.64	0.44	มากที่สุด	2
1.2 ครู	4.57	0.43	มากที่สุด	5
1.3 นักเรียน	4.49	0.46	มาก	6
1.4 คณะกรรมการสถานศึกษา	4.59	0.48	มากที่สุด	4
2. ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.63	0.43	มากที่สุด	
2.1 อาคาร สถานที่และสิ่งแวดลอม	4.64	0.45	มากที่สุด	2
2.2 แหล่งเรียนรู้/หรือกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง อุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง	4.61	0.45	มากที่สุด	3
3. ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	4.63	0.44	มากที่สุด	
3.1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผล การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.61	0.50	มากที่สุด	3
3.2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดหรือหน่วยงานภายนอก	4.65	0.44	มากที่สุด	1
รวม	4.60	0.37	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีค่าเฉลี่ย

รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3.2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดหรือหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.44) และค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านที่ 1.3 นักเรียน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.46)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.1 ผู้บริหาร

ด้านที่ 1 บุคลากร 1.1 ผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง	4.78	0.52	มากที่สุด	1
2. ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.52	0.58	มากที่สุด	8
3. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพ	4.73	0.53	มากที่สุด	2
4. ผู้บริหารใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม	4.55	0.59	มากที่สุด	7
5. ผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.69	0.54	มากที่สุด	3
6. ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.55	0.57	มากที่สุด	7

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านที่ 1 บุคลากร 1.1 ผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
7. ผู้บริหารขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.66	0.56	มากที่สุด	4
8. ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเอกชนและหน่วยงานอื่นอย่างเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	6
9. ผู้บริหารสามารถพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ผ่านวิธีการที่เหมาะสม	4.65	0.56	มากที่สุด	5
รวม	4.64	0.44	มากที่สุด	

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.1 ผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.78, S.D. = 0.52) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.53) และผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.58)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็น
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.2 ครู

ด้านที่ 1 บุคลากร 1.2 ครู	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ครุมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเหมาะสม	4.60	0.57	มากที่สุด	1
2. ครูปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม	4.58	0.56	มากที่สุด	3
3. ครูพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้อง กับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม	4.59	0.55	มากที่สุด	2
4. ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้สื่อ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.59	0.56	มากที่สุด	2
5. ครูใช้ฐานการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงมีจิตสำนึกที่ดี และปฏิบัติตามต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและสถาบัน หลักของชาติได้อย่างเหมาะสม	4.55	0.57	มากที่สุด	5
6. ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่พอเพียงได้ตามบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียนท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.55	0.55	มากที่สุด	5

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านที่ 1 บุคลากร	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1.2 ครู				
7. ครูพัฒนานวัตกรรมการ/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นที่ยอมรับอย่างต่อเนื่อง	4.56	0.57	มากที่สุด	4
8. ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	4.58	0.54	มากที่สุด	3
9. ครูร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.52	0.58	มากที่สุด	6
10. ครูมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ อย่างเหมาะสม	4.59	0.54	มากที่สุด	2
11. ครูเผยแพร่สื่อ/นวัตกรรมการ/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่เหมาะสม	4.58	0.56	มากที่สุด	3
รวม	4.57	0.43	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.2 ครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.57) ครูพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่น และพหุวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.55) ซึ่งเท่ากันกับครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.56) เท่ากันกับครูมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเครือข่าย และหน่วยงานอื่นๆอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) และครู ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.56) ซึ่งมีค่าเท่ากับกับครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.54) และเท่ากันกับครูเผยแพร่สื่อ/นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ ส่วน ค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ ครูร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.56)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.3 นักเรียน

ด้านที่ 1 บุคลากร 1.3 นักเรียน	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. นักเรียนแกนนำตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ มี ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	4.52	0.58	มากที่สุด	2
2. นักเรียนแกนนำมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.46	0.56	มาก	8
3. นักเรียนแกนนำปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม	4.51	0.57	มากที่สุด	3
4. นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.47	0.58	มาก	7
5. นักเรียนแกนนำมีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะ ความสามารถในการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์มาใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.58	มากที่สุด	4

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านที่ 1 บุคลากร 1.3 นักเรียน	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
6. นักเรียนแกนนำเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสม	4.45	0.57	มาก	9
7. นักเรียนแกนนำมีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างเหมาะสม	4.53	0.55	มากที่สุด	1
8. นักเรียนแกนนำมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและดำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่น และสถาบันหลักของชาติได้อย่างเหมาะสม	4.48	0.55	มาก	6
9. นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.49	0.56	มาก	5
รวม	4.49	0.46	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.3 นักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนแกนนำมีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.55) นักเรียนแกนนำตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่าง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58) และนักเรียนแกนนำปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนแกนนำเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.57)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษา

ด้านที่ 1 บุคลากร 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.61	0.59	มากที่สุด	1
2. คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่า และศรัทธาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.58	0.58	มากที่สุด	3
3. คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริมและสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง	4.59	0.58	มากที่สุด	2
4. คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริมและสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง	4.59	0.58	มากที่สุด	2
รวม	4.59	0.48	มากที่สุด	

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 1 บุคลากร 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.59) คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58) ซึ่งมีค่าเท่ากับคณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสาน การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.58) และคณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่า และศรัทธาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.58)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.1 อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.1 อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น			อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. อาคาร สถานที่ของสถานศึกษามีความสะอาด ร่มรื่นสวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเหมาะสม	4.66	0.56	มากที่สุด	1
2. สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	4.63	0.54	มากที่สุด	4
3. สถานศึกษามีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์เนื้อหาสาระ/องค์ความรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน	4.63	0.60	มากที่สุด	4
4. สถานศึกษามีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่นเป็นปัจจุบันสม่าเสมอ	4.64	0.58	มากที่สุด	3
5. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่าเสมอ	4.65	0.55	มากที่สุด	2
6. ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมดูแลรักษา และพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.66	0.55	มากที่สุด	1
รวม	4.64	0.45	มากที่สุด	

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 2

การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.1 อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อาคาร สถานที่ของสถานศึกษามีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.56) ซึ่งมีค่าเท่ากับชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.55) ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสีงแวดล้อมอาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.55) และครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสีงแวดล้อม อาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.54) เท่ากับกับ สถานศึกษามีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์เนื้อหาสาระ/องค์ความรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.60)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.2 แหล่งเรียนรู้/ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
2.2 แหล่งเรียนรู้/ ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง				
1. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ทั้งภายใน/หรือภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิ สังคมของสถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างต่อเนื่อง	4.65	0.55	มากที่สุด	1

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.2 แหล่งเรียนรู้/ ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรม การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียง	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
2. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ มีสื่ออุปกรณ์ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และองค์ ความรู้ที่ครบถ้วนและเอื้อต่อการสร้างเสริมผู้เรียนให้มี อุปนิสัยอย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.59	0.55	มากที่สุด	5
3. สถานศึกษามีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแหล่ง เรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด	4
4. สถานศึกษามีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ฐานการ เรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	4.63	0.58	มากที่สุด	2
5. บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการ ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างอุปนิสัย อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.59	0.56	มากที่สุด	5
6. สถานศึกษามีการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาแหล่ง เรียนรู้/ฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.62	0.57	มากที่สุด	3
รวม	4.61	0.45	มากที่สุด	

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2.2 แหล่งเรียนรู้/ ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษา มีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ทั้งภายใน/หรือภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของ

สถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.55) สถานศึกษามีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.58) และสถานศึกษามีการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้มีสื่ออุปกรณ์ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ครบถ้วนและเอื้อต่อการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.55) เท่ากันกับ บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.56)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3.1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3.1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	4.65	0.59	มากที่สุด	1
2. สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.58	0.59	มากที่สุด	4
3. สถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/เครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.60	มากที่สุด	2

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
3.1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
4. สถานศึกษาสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ ชุมชน/ องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.59	0.61	มากที่สุด	3
รวม	4.61	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3.1 ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.59) สถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/เครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.60) และสถานศึกษาสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงหรือ พัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.59)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3. 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน)

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3. 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงาน ภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน)	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	4.68	0.51	มากที่สุด	1
2. สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้และ/หรือรับการสนับสนุนในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.63	0.54	มากที่สุด	4
3. สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.65	0.54	มากที่สุด	3
4. สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.62	0.56	มากที่สุด	5
5. สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.67	0.57	มากที่สุด	2
รวม	4.65	0.44	มากที่สุด	

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3. 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงาน

ภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.51) สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.57) และสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.54) ตามลำดับส่วนค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.56)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จําแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษามีรายละเอียดตามตาราง 14-21

ตาราง 14 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จําแนกตามตำแหน่ง

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ตำแหน่ง				t	sig
	ผู้บริหาร		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านที่ 1 บุคลากร	4.74	0.32	4.53	0.38	-3.742	.000*
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.81	0.37	4.58	0.43	-3.686	.000*
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	4.79	0.43	4.59	0.44	-3.055	.002*
รวม	4.78	0.33	4.57	0.38	-3.810	.000*

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับ
การศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี /เทียบเท่า		ปริญญาโท/ สูงกว่า			
	ปริญญาตรี					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านที่ 1 บุคลากร	4.52	0.33	4.62	0.42	-2.119	.035*
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.59	0.41	4.67	0.44	-1.582	.115
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	4.61	0.41	4.64	0.48	-0.626	.532
รวม	4.57	0.34	4.64	0.42	-1.684	.093

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 บุคลากร

ตาราง 16 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านที่ 1 บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.009	2	0.005	0.033	.968
	ภายในกลุ่ม	41.870	288	0.145		
	รวม	41.880	290			
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.180	2	0.592	3.291	.039*
	ภายในกลุ่ม	51.790	288	0.180		
	รวม	52.970	290			

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ภายนอก	ระหว่างกลุ่ม		1.390	2	0.695	3.541	.030*
	ภายในกลุ่ม		56.510	288	0.196		
	รวม		57.970	290			
รวม	ระหว่างกลุ่ม		0.280	2	0.140	0.967	.381
	ภายในกลุ่ม		41.730	288	0.150		
	รวม		42.010	290			

จากตาราง 16 พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

เพื่อให้ทราบผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก โดยการนำมาทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 17 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	0 - 5 ปี	6 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.72	4.62	4.56
0 - 5 ปี	4.72	-	0.10	0.16*
6 - 10 ปี	4.62		-	0.06
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.56			-

จากตาราง 17 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 0 - 5 ปี มีการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มากกว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตาราง 18 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	0 - 5 ปี	6 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.73	4.60	4.57
0 - 5 ปี	4.73	-	0.13	0.16*
6 - 10 ปี	4.60		-	0.03
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.57			-

จากตาราง 18 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 0 – 5 ปี มีการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก มากกว่าประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านที่ 1 บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	1.020	3	0.343	2.408	.067
	ภายในกลุ่ม	40.850	287	0.142		
	รวม	41.880	290			
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.056	3	0.685	3.863	.010*
	ภายในกลุ่ม	50.920	287	0.177		
	รวม	52.970	290			
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	2.550	3	0.849	4.403	.005*
	ภายในกลุ่ม	55.350	287	0.193		
	รวม	57.900	290			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.590	3	0.530	3.763	.011*
	ภายในกลุ่ม	40.420	287	0.140		
	รวม	42.010	290			

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

เพื่อให้ทราบผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับ หน่วยงานภายนอก โดยการนำมาทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 20 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่ในภาพรวม

ขนาดของสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
	$\bar{X}$	4.51	4.64	4.73	4.53
ขนาดเล็ก	4.51	-	0.13	0.22	0.02
ขนาดกลาง	4.64		-	0.09	0.11
ขนาดใหญ่	4.73			-	0.20*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.53				-

จากตาราง 20 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่มีการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตาราง 21 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		4.50	4.67	4.78	4.56
ขนาดเล็ก	4.50	-	0.17	0.28	0.06
ขนาดกลาง	4.67		-	0.11	0.11
ขนาดใหญ่	4.78			-	0.22*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.56				-

จากตาราง 21 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ตาราง 22 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		4.50	4.66	4.80	4.55
ขนาดเล็ก	4.50	-	0.16	0.30	0.05
ขนาดกลาง	4.66		-	0.14	0.11
ขนาดใหญ่	4.80			-	0.25*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.55				-

จากตาราง 22 เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (opened questionnaire)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีสรุปได้ว่า สถานศึกษาทั้ง 25 โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ได้พัฒนาสถานศึกษามาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียง และสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบทุกโรงเรียนแล้ว เหลือแต่การพัฒนาต่อยอดให้ไปถึงเป้าหมาย คือ การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ให้ครบทั้ง 3 ด้าน ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ซึ่งทั้ง 3 ด้านจะได้รับการพัฒนาจนครบองค์ประกอบตามเกณฑ์การประเมินของการเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประสานงานทั้งภายในองค์กร ภายนอกองค์กร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการทำงานในเชิงบูรณาการ ควบคู่กับการขยายผลในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้สามารถพัฒนาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียงตามลำดับขั้น ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญและประเด็นที่ท้าทายสถานศึกษาที่กำลังพัฒนาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอาจเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษาต่างๆ ไม่สามารถพัฒนาตนเองไปถึงเป้าหมายได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,061 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 68 คน และครู 993 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียนได้มาจากการการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามานะ (Yamane, 1973, pp.727-728) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าที่ .05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 291 คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 20 : 80 โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน จาก 25 โรงเรียน

คิดเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่าง และครูจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาเป็น 4 ชั้นภูมิ ประกอบด้วย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นำมาคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและนอกประเทศจากนั้นได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำมาประกอบการจัดสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบไปด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยคำนวณหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

3.2 วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

แบ่งเป็นรายด้าน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงการแปลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ของคำตอบทั้งหมดตามขอบเขต ของคะแนนเฉลี่ย

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's method) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผล

1. การศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เท่ากันกับด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 1 บุคลากร

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 บุคลากร เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานี 25 โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานี ได้พัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียง และสถานศึกษา พอเพียงต้นแบบทุกโรงเรียนแล้ว เหลือแต่การพัฒนาต่อยอดให้ไปถึงเป้าหมาย คือ การเป็นศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ต้องพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ให้ครบทั้ง 3 ด้าน ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับ หน่วยงานภายนอก ซึ่งทั้ง 3 ด้านจะได้รับการพัฒนาจนครบองค์ประกอบตามเกณฑ์การประเมินของ การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประสานงานทั้งภายในองค์กร ภายนอกองค์กร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และการทำงานในเชิงบูรณาการ ควบคู่กับการขยายผลในการขับเคลื่อนและพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้สามารถพัฒนาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียงตามลำดับขั้น ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ และประเด็นที่ท้าทายสถานศึกษาที่กำลังพัฒนาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และอาจเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษาต่างๆไม่สามารถพัฒนาตนเองไปถึง เป้าหมายได้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานี ผู้วิจัยได้ อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารประเทศ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 เป็นต้นมาเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยึดหยัด อยู่ได้อย่างมั่นคงเกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม กระทรวง ศึกษาธิการ มีความตระหนักในภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษา จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนิน โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตปทุมธานี ได้ให้

ความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาภายในสังกัดทั้ง 25 สถานศึกษาจนเกิดผลสำเร็จกล่าวคือ สถานศึกษาทั้ง 25 สถานศึกษาได้รับการพัฒนาเป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบทั้งหมด และได้รับการพัฒนาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 5 สถานศึกษา ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุดมีอยู่ 3 ด้านใหญ่กล่าว คือ ด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ล้วนเป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนาให้สถานศึกษาไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ นันทกาญจน์ ชินประหัตต์, และศาลินา บุญเกื้อ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีปัจจัยที่สำคัญอยู่ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านกิจกรรมพัฒนาบุคลากร 5) ด้านการสร้างเครือข่ายและขยายผล พบว่า สถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ มีผลการดำเนินการตามกระบวนการอยู่ในระดับมาก ส่วนสถานศึกษาพอเพียง มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ อรรพรรณ ป้อมดำ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาเป็น 2 แนวทาง 1) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนสู่สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและบริหารจัดการศึกษาในทุกมิติ มอบหมายให้คณะครูน้อมนำ มาเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการทำงานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งให้เกิดการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่กิจกรรมในสถานศึกษา พัฒนาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียงและดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการอย่างมีระบบทั้งโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จนพัฒนาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน 2) การดำเนินการโครงการอื่นๆ แล้วนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาเป็นหลักคิด หลักปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาเป็นสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อพิจารณาด้านที่ 1 บุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากองค์ประกอบที่ 1 ผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 2 ด้านครู โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่ 3 ด้านนักเรียนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 4 คณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ เขาวรัช ศิริอำมาต (2560, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า สถานศึกษาได้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอยู่ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษามีแผนงาน หรือโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับภูวดล จุลสุนทร (2562, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา กรณีศึกษา “สถานศึกษาพอเพียง” ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี โดยพบว่าในภาพรวมอยู่ระดับมาก สถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นรูปประธรรม โดยมีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 อาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับอาคาร สถานที่ของสถานศึกษาที่ต้องมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสมควบคู่กับกับชุมชนองค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และองค์ประกอบที่ 2 แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง ทั้งนี้สถานศึกษาทุกแห่งมีแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของสถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสถานศึกษามีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและมีการประเมินปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 20) ได้กำหนดหลักการในการบริหารงานทั่วไปว่าเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้กล่าวถึง การให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล คือ การใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาต้องใช้หลักความพอประมาณที่มีเหตุผล เพื่อใช้

ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างสมดุล สอดคล้องกับ ราชภัฏธานี กินเสาร์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เรียน และบุคลากร

เมื่อพิจารณาด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ 1) ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งสถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่นหน่วยงาน ชุมชน องค์กร เครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม และสถานศึกษาสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน ชุมชน องค์กร ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และองค์ประกอบที่ 2 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน) โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี มีการประสานความร่วมมือ และสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ก่อให้เกิดการยอมรับและนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2562, ย่อหน้า 2) ได้กล่าวถึงศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ว่าหมายถึง สถานศึกษาพอเพียงที่มีความประสงค์จะพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีศักยภาพที่จะเป็นพี่เลี้ยงขยายผลไปสู่สถานศึกษาอื่นๆ ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา ด้วยการเป็นสถานที่ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบุคลากรที่สามารถเป็นวิทยากร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู หรือนักเรียนแกนนำ เป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ที่สนใจได้ และมีผลงานเชิงประจักษ์ว่าสามารถเป็นพี่เลี้ยงช่วยพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จําแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จําแนกตามตำแหน่งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากผู้บริการแล้วครูต่างมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต่างกัน ย่อมมีมุมมองหรือทัศนคติที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้บริหาร

สถานศึกษา คือ ผู้ที่นำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นหลักในการพัฒนาตามด้วยนโยบายต่างๆ อีกทั้งการนำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มาขับเคลื่อนผสมผสานกับบริบทของสถานศึกษา นำมาสู่การกำหนดเป้าหมายระยะยาว ระยะกลาง และระยะสั้น ก่อให้เกิดแผนพัฒนาสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติกับตนเองและบุคลากรภายในองค์กร ส่วนครูคือบุคลากรภายในสถานศึกษาที่เป็นผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งหรือตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ร่วมใจ และการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ในการขับเคลื่อนและพัฒนางานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ฉะนั้นมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรหรือผู้บังคับบัญชาย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับกับครูในฐานะผู้ปฏิบัติหรือผู้ใต้บังคับบัญชา สอดคล้องกับ ราชบุรณานี กินเสาร์ (2561, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาจำแนกสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านตำแหน่งต่างกัน มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นนโยบายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยาวนาน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยังให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนสถานศึกษาภายในสังกัดพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงสถานศึกษาทุกสถานศึกษามีการดำเนินการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา จึงทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอยู่เป็นระยะๆ ส่งผลให้เกิดการฝึกฝน การได้ปฏิบัติเป็นกิจจะลักษณะในการทำงาน จนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญและส่งผลให้ระดับการศึกษาในภาพรวมของความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 บุคลากร เนื่องจากระดับการศึกษาในแต่ละระดับต่างมีองค์ความรู้ที่ไม่เท่ากัน ผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าก็ย่อมมีการสั่งสมซึ่งองค์ความรู้ในระดับที่มีเนื้อหาค่อนข้างกว้าง ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษายู่ในช่วงปริญญาโทหรือสูงกว่าย่อมมีการสั่งสมองค์ความรู้ที่เป็นไปในด้านเฉพาะวิชามากกว่า อีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ยังเป็นการเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นการต่อยอดองค์ความรู้ในระดับปริญญาตรี จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาการศึกษาที่ต่างกันย่อมนำมาซึ่งผลการเปรียบเทียบที่แตกต่าง สอดคล้องกับนพรัตน์ คำสุทธี

(2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะบุคลากรส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ที่ 6 – 10 ปี รองลงมาคือ 10 ปีขึ้นไป และ 0 – 5 ปี จากข้อมูลจะเห็นได้ถึงจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน แต่ด้วยการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเป็นทั้งงานที่เป็นนโยบายและเป็นงานที่ต้องขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิบัติในสถานศึกษา จึงทำให้เกิดการตกลึกและการส่งต่อองค์ความรู้ที่ได้รับมาหรือมีมาอยู่เป็นระยะๆและต่อเนื่อง อีกทั้งยังผูกพันกับการประเมินวิทยฐานะ และการประเมินต่างๆที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอาจส่งผลให้ในภาพรวมไม่แตกต่างกันสำหรับรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับสุภัทสรานุศรีโสม (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ 2 พบว่าการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารและครูที่มีขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็น ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนรัฐนั้นผูกพันกับจำนวนนักเรียนที่จะนำมาซึ่งการจัดสรรงบประมาณตามรายหัวนักเรียน การนำจำนวนนักเรียนเข้ามาเป็นเกณฑ์สำคัญในการจำแนกขนาดสถานศึกษา ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาแต่ละขนาดต่างมีความได้เปรียบเสียเปรียบ หรือเกิดความเหลื่อมล้ำกัน สถานศึกษาขนาดเล็กต้องเผชิญหน้ากับปัญหาด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด สถานศึกษาขนาดกลางมีทรัพยากรเท่าที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา ในขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษกับได้รับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างสมดุลและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และด้วยการผูกพันทั้งสถานศึกษา นักเรียน และงบประมาณ อาจนำมาซึ่งความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สำหรับรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 บุคลากร และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับ มานิตย์ พานแสง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหาร

สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความ คิดเห็นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี และสถานศึกษาสามารถนำ ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา โดยการกำหนดแนวทาง เป้าหมาย หรือวิสัยทัศน์ อันนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศชั้นพื้นฐานประกอบกับการทำแผน การพัฒนากลยุทธ์ และเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี นำไปสู่ การทำงานร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด โดยอาศัยการมอบนโยบายที่มีกระบวนการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล เชิงบูรณาการโดยเริ่มต้นจากการพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรภายในองค์กร ภาควิชาครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ได้มีความรู้ขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีเป้าหมาย ถูกทิศถูกทาง เพื่อการพัฒนาจากสถานศึกษาภายในสังกัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านที่ 1 บุคลากร มีระดับความคิดเห็นต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นจึงควรที่จะต้องมี การศึกษาในส่วนของการพัฒนาบุคลากรเพื่อการการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งบุคลากรถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการพัฒนาเพราะ บุคลากรคือต้นทุนที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถจนเกิดความเชี่ยวชาญในเรื่องหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายชั้น สูงสุด

2.2 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร และครูมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านแตกต่าง กัน ทั้งนี้ควรมีการศึกษาตัวแปรตามคือการการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านที่ 1 บุคลากร ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกในเชิงลึก หรือวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบย่อยในแต่ละด้านเพื่อที่จะได้ข้อมูลว่าสภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบมีสาเหตุหรือมีปัจจัยใดที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาต่างๆไม่สามารถที่จะก้าวข้ามขีดจำกัดเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะได้นำไปใช้ในการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในรูปแบบของแผนพัฒนาทั้งในระยะยาว ระยะกลาง และระยะสั้น และขับเคลื่อนลงไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาภายใต้สังกัดที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจนเกิดการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2565). **คู่มือการประเมินศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565).** สืบค้น มีนาคม 22, 2566, จาก https://www.scbfoundation.com/stocks/5a/file/16621833000fo7_q5apdf.
- กัญญกร อัครรัตนกร. (2561). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 10(2), 142 - 156.**
- กานดา พูนลาภทวี. (2539). **สถิติเพื่อการวิจัย.** กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2548). **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). **เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. สืบค้น มีนาคม 22, 2566, จาก** [http://www.drkanchit.com/general articles/articles/ general_24.html](http://www.drkanchit.com/general%20articles/articles/general_24.html).
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). **การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสยาม.**
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา, และปรียานุช ธรรมปิยา. (2557). **ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 12).** กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- จุฑามาส พัฒนศิริ. (2560). **แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.**
- ชนิดา ทศนิยม, พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ, และพิมพ์พร จารุจิตต์. (2562). **ศึกษาความต้องการ จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วารสารศึกษาศาสตร์, 6(1), 32-41.**
- เชาวรัช ศิริอำมาต. (2560). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.**

- ฐาปณिता สว่างศรี. (2565). **แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นพพงษ์ บุญจิตราดูลย์. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี : ธีรณสาร.
- นพรัตน์ คำสุทธี. (2562). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นันทกาญจน์ ชินประห์ชัย, และศาลินา บุญเกื้อ. (2558). **รายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- นิรมล ร่องทอง. (2563). **แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาส** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชนะ บุญโตเนด. (2562). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญยีน งามเปี่ยม, และเกษม ประอาจ. (2563). **พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชสาร, 23(1), 23.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปริญญ์ พิบูลสงคราม. (2550). **การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา, ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการสืบเนื่องมาจากพระราชดำริ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). **หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มนตรี.
- ภูวดล จุลสุคนธ์. (2562). **รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชกรณียกิจ “สถานศึกษาพอเพียง” ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- มานิตย์ พานแสง. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (2555). ตามรอย
พระราชดำริ สู่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่
40 ก.
- ราษฎร์ธานี กิมเสาร์. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วรวิทย์ แอวิรุทธแวรวงศ์. (2552). รูปแบบการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในภาค
ประชาชน ชุมชน เอกชน และภาครัฐ. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 46(2), 22-32.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). การจัดการความรู้. สืบค้น มีนาคม 22, 2566, จาก
http://qa.siam.edu/KM/KM_Article4.pdf.
- วิไล ทองแผ่. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2562) การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงด้านการศึกษา. สืบค้น มีนาคม 22, 2566, จาก
<http://www.sufficiencyeconomy.org /eduplan/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. (2567). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา. ลพบุรี :
ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม
กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวาน
กราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). กรอบยุทธศาสตร์การเตรียม
ความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประจำประเทศไทย. (2550). รายงาน

การพัฒนาคนของประเทศไทย ปี 2550: เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน.

กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการยุติศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-

2580). สืบค้น กุมภาพันธ์ 16, 2564, จาก <https://drive.google.com/file/d/1XSBMp8OCsawJqECOB-XZLB91-cRrNsEV/view>.

สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 1. (2561). รายงานผลการประเมินสถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 1.

กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา. สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). รายงานผลการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา. สืบค้น มีนาคม 25, 2564,

จาก <http://www.skp.moe.go.th>.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

สุภัสสร ภูศรีโสม. (2563). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุเมธ ดันติเวชกุล. (2550). **ข้าแผ่นดินสอนลูก.** กรุงเทพฯ : มติชน.

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา, และบุญมี พันธุ์ไทย. (2545). **วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทาง**

การศึกษา 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา.** ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

โสธร ศรีอาวุธ. (2563). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.

อภิชัย พันธเสน. (2560). **สังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพฯ : กองทุนสนับสนุน

การวิจัย.

อรรณพ ป้อมดำ. (2561). การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. กรุงเทพฯ :

ทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

Best, J.W. (1981). **Research in education** (4th ed.). New Jersey : Prentice-Hall.

- Bottery, M. (2012). Leadership, the logic of sufficiency and the sustainability of education. **Education Management Administration and Leadership**, **40(4)**, 449-463.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing** (5th ed.). New York : Harper Collins.
- Gorton, A.R. (1983). **School leadership and administration: Important concepts, au case studies, and simulations**. Dubuque, Iowa : Wm. C. Brown.
- Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (2001). **Education and administration theory, research, and practice** (6th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Jesse, B. (1999). **Essentials of psychological testing**. New York : Harper & Row.
- Koontz, H., & Odonnell, C. (2001). **Essentials of management**. New York : McGraw-Hill.
- Seubsman, S.A., Kelly, M., & Sleigh, A. (2013). The sufficiency economy and community sustainability in rural northeastern Thailand. **Asian Culture and History**, **5(2)**, 57.
- Shone, J.J. (2014). **The Sufficiency Economy Philosophy (SEP) and its international role in Sustainable Development as seen in application in the SEP Model Villages of the Lao PDR and Timor-Leste**. In Presentation given at the 3rd MSSRC International Conference on Mekong Region and ASEAN in Transition: People and Transborder (No. 11-12).
- Yamane, T. (1973). **Statistics an introductory analysis**. New York : Harper & Row.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

3. แบบสอบถามการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

4. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงตามความเป็นจริง

5. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของท่าน จะนำไปใช้สำหรับการนำเสนอในภาพรวมและใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จะไม่เกิดผลเสียหายต่อท่านแต่ประการใดและผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

นายพงศธร สิงห์บุรณ์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ตามข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่

☐ ครู

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท/สูงกว่า

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

☐ 0 - 5 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

4. ขนาดของสถานศึกษา

☐ ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)

☐ ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน)

☐ ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน)

☐ ขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

คำชี้แจง

1. การสอบถามตัวแปรการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ด้าน 8 องค์ประกอบ 54 ข้อ แยกเป็นรายข้อดังนี้ ด้านที่ 1 บุคลากรมีองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ จำนวน 33 ข้อ ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ จำนวน 12 ข้อ ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกมีองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ จำนวน 9 ข้อ

2. ในการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความแต่ละรายการว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของท่านมีการดำเนินการอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด ตามการรับรู้ของท่าน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 บุคลากร						
1. ผู้บริหาร						
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง					
2	ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดี					
3	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพ					
4	ผู้บริหารใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม					
5	ผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
7	ผู้บริหารขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
8	ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเครือข่ายและหน่วยงานอื่นอย่างเหมาะสม					
9	ผู้บริหารสามารถพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นที่ยอมรับ และเผยแพร่ผ่านวิธีการที่เหมาะสม					
2. ครู						
10	ครูมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
11	ครูปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม					
12	ครูพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม					
13	ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
14	ครูใช้ฐานการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตามต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
15	ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่พอเพียงได้ตามบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษาได้อย่าง เหมาะสม					
16	ครูพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และ เป็นที่ยอมรับอย่างต่อเนื่อง					
17	ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างต่อเนื่อง					
18	ครูร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
19	ครูมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ อย่าง เหมาะสม					
20	ครูเผยแพร่สื่อ/นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่เหมาะสม					
3. นักเรียน						
21	นักเรียนแกนนำตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม					
22	นักเรียนแกนนำมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเหมาะสม					
23	นักเรียนแกนนำปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม					
24	นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
25	นักเรียนแกนนำมีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะ ความสามารถในการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์มาใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม					
26	นักเรียนแกนนำเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดี และปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบัน หลักของชาติอย่างเหมาะสม					
27	นักเรียนแกนนำมีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนว พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่าง เหมาะสม					
28	นักเรียนแกนนำมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง สามารถปรับตัว พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และดำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่น และสถาบัน หลักของชาติได้อย่างเหมาะสม					
29	นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง					
4. คณะกรรมการสถานศึกษา						
30	คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและ เห็นคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
31	คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่า และศรัทธาการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม					
32	คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบทอด สานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง					
33	คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบทอด สานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ						
1. อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม						
34	อาคาร สถานที่ของสถานศึกษามีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
35	สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง					
36	สถานศึกษามีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์เนื้อหาสาระ/องค์ความรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน					
37	สถานศึกษามีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่นเป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ					
38	ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม อาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
39	ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
2. แหล่งเรียนรู้/ ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง						
40	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ทั้งภายใน/หรือภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของสถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
41	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้มีสื่ออุปกรณ์ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ครบถ้วนและเอื้อต่อการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
42	สถานศึกษามีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสม					
43	สถานศึกษามีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม					
44	บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
45	สถานศึกษามีการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก						
1. ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
46	สถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม					
47	สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
48	สถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่น/หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/เครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม					
49	สถานศึกษาสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ชุมชน)						
50	สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง					
51	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้และ/หรือ รับการสนับสนุนในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
52	สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
53	สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
54	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

นายพงศธร สิงห์บุรณ์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

สรุปผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC)

**แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย (IOC) สำหรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ศึกษาสภาพปัจจุบันและเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

2. แบบสอบถามการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน รวมจำนวน 54 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 บุคลากร จำนวน 33 ข้อ

ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 12 ข้อ

ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

3. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยหรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC ดังนี้

4.1 ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

4.2 ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

4.3 ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายพงศธร สิงห์บุรณ์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พลชนชาวไทยซึ่งเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางมาประกอบการวางแผนและการตัดสินใจ
2. การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนิน การส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรในภาคการศึกษาทุกระดับ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติภารกิจ ด้วยกระบวนการถอดหลักคิดแบบ 2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ (สอดคล้อง SDGs 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้ศาสตร์พระราชา)
3. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่น้อมนำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมั่นคง ยั่งยืน และสามารถขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับหน่วยงานและผู้สนใจ
4. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูอันประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ ในสถานศึกษาที่มีบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ บริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนา นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับ ของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่น
6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพที่ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์จนเป็นผลงานที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับ
7. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี กับกลุ่ม ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป
8. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 0 - 5 ปี กลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี และกลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

9. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ประเภทของสถานศึกษา โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นหลักตามหนังสือที่ ศธ 04009 / ว 2480 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 ขนาดสถานศึกษา ตามจำนวนนักเรียนเป็น 4 ขนาด คือ

- 1) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)
- 2) ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 – 719 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน)
- 4) ขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

(อ้างอิงจาก : สพฐ ที่ 04009/ว 2480 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2564)

10. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน กล่าวคือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

11. การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง วิธีการและขั้นตอนในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ซึ่งมีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ประกอบไปด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบไปด้วย อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ประกอบไปด้วยความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน)

12. ด้านบุคลากร หมายถึง หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจนสามารถเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาต่าง และภาคีเครือข่ายได้ ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการ เรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นแบบอย่างและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับ ครูทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา นักเรียนมีความรู้ มีทักษะกระบวนการคิด ทักษะในการทำงาน และมีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง คณะกรรมการสถานศึกษาที่ทำหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

13. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการคิด และทักษะการทำงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และธำรงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและสถาบันหลักของชาติ

14. คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาตระหนักในความสำคัญและเห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และสืบสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ

15. ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กับแหล่งเรียนรู้ฐานการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้การให้บริการทางด้านวิชาการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมและการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการ เผยแพร่การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

16. อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันประกอบด้วยอาคาร สถานที่ที่มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีแผนงานโครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีศูนย์การเรียนรู้ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้หรือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอก

17. แหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งเรียนรู้ หรือ ฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบท และภูมิสังคมของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างนิสัยอยู่อย่างพอเพียง การมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดี ต่อสังคมและสถาบันหลักของชาติและการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนว พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10

18. ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก หมายถึง สถานศึกษามีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับสถานศึกษาอื่น ภาศิเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

19. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาด้วยตนเอง หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ประสบผลสำเร็จ

20. สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต้นสังกัด/หรือหน่วยงานภายนอก หมายถึง สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต้นสังกัด/หรือหน่วยงานภายนอกที่ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ

21. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตารางค่าเฉลี่ยผลความสอดคล้องของแบบสอบถาม
การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1	ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ครู ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท/สูงกว่า	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ☐ 0 - 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	ขนาดของสถานศึกษา ☐ ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา) ☐ ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน) ☐ ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน) ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ (มีนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 บุคลากร								
1. ผู้บริหาร								
1	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอย่าง ต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดี	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถบริหาร จัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีคุณภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมได้ อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธี บริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์ การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
7	ผู้บริหารขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้ อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับ ของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐ เครือข่ายและหน่วยงานอื่นอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสามารถพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/ วิธีการบริหารจัดการสถานศึกษา และ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นที่ยอมรับ และเผยแพร่ผ่านวิธีการที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครู								
10	ครูมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	ครูปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดีได้ อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	ครูพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ และ จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียน ท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้สื่อ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต จริงและโลกในศตวรรษที่ 21 ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย และ เป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
14	ครูใช้ฐานการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงมีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติตนต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงได้ตามบริบท ภูมิสังคม ผู้เรียนท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	ครูพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบูรณาการศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นที่ยอมรับอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (PLC) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	ครูร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	ครูมีความสัมพันธ์อันดีและเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
20	ครูเผยแพร่สื่อ/นวัตกรรม/รูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวิธีการที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. นักเรียน								
21	นักเรียนแกนนำตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	นักเรียนแกนนำมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	นักเรียนแกนนำปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	นักเรียนแกนนำมีความสามารถในการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	นักเรียนแกนนำมีทักษะการคิด ทักษะการทำงาน ทักษะความสามารถในการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์การพัฒนา 3 ศาสตร์มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	นักเรียนแกนนำเกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติต่อความเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม และสถาบันหลักของชาติอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
27	นักเรียนแกนนำมีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	นักเรียนแกนนำมีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และอารงวัฒนธรรมความภาคภูมิใจของท้องถิ่น และสถาบันหลักของชาติได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. คณะกรรมการสถานศึกษา								
30	คณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจตระหนักและเห็นคุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นคุณค่าและศรัทธาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	คณะกรรมการสถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริม และสืบสานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผลอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านที่ 2 การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ								
1. อาคาร สถานที่และ สิ่งแวดล้อม								
34	อาคาร สถานที่ของสถานศึกษามีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการดูแลรักษา และปรับใช้อาคารสถานที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	สถานศึกษามีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษามีสื่อ อุปกรณ์เนื้อหาสาระ/องค์ความรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	สถานศึกษามีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับบริบท ภูมิสังคม และท้องถิ่นเป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม อาคาร และสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่นสามารถใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมดูแลรักษา และพัฒนาอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
2. แหล่งเรียนรู้/ ฐาน การเรียนรู้ และ/หรือ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง								
40	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ทั้งภายใน/หรือภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคมของสถานศึกษา เหมาะสมในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง และการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณสมบัติของคนไทยที่พึงประสงค์ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้มีสื่ออุปกรณ์ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ครบถ้วนและเอื้อต่อการสร้างเสริมผู้เรียนให้มีอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	สถานศึกษามีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและชัดเจน สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43	สถานศึกษามีวิทยากรรับผิดชอบแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44	บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
45	สถานศึกษามีการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา แหล่งเรียนรู้/ฐานการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก								
1. ความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอื่นในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
46	สถานศึกษามีเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47	สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับ การขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น/ หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย ต่างๆ โดยไม่กระทบภารกิจหลักของ สถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
48	สถานศึกษาเป็นแกนนำของสถานศึกษาอื่น/ หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/เครือข่ายต่างๆ ใน การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
49	สถานศึกษาสามารถเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนา สถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียง หรือ พัฒนาหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคี เครือข่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่สังกัดและ/หรือหน่วยงานภายนอก (ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน)								
50	สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
51	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือจาก หน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ เพื่อให้และ/หรือ รับการสนับสนุนในการขยาย ผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
		1	2	3	4	5		
52	สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
53	สถานศึกษาได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงาน/ชุมชน/องค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
54	สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอมย คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร.สรรัช ชูชีพ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร.ฉันทน์ ทองบุญตา อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๐๒/๒๕๖๗ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๐๔/๒๕๖๗

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๐๑/๒๕๖๗

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๐๓/๒๕๖๗

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๒๐๕/๒๕๖๗

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ธนิยน์ ทงบุญตา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ศักยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๓๒๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นายพงศธร สิงห์บุรณ์ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ภัศกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/ว๓๒๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นายพงศธร สิงห์บุรณ์ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ ศธ ๐๔๓๓๓ / ว ๑๗๓๑

โรงเรียนท่าวังวิทยาคาร
เลขที่รับ 626
วันที่ ๗ มิ.ย. ๖๗
เวลา 16.08 น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
ภายในโรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย ตำบลเขาพระงาม
อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๖๐

๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี แจ้งว่า นายพงศธร สิงห์บุรณ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอความอนุเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จึงขอแจ้งว่า นักศึกษาข้างต้น จะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศุภศิษฎ์ นุ่มฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

- ทราบ

- มอบ

- ☒ กลุ่มบริหารวิชาการ
- ☐ กลุ่มบริหารงบประมาณฯ
- ☐ กลุ่มบริหารบุคคล งานนโยบายฯ
- ☐ กลุ่มบริหารทั่วไป
- ☐ อื่นๆ.....

สมมาตรทองใส ๑๗ มิ.ย. ๖๗

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทร. ๐ ๓๖๖๘๙๗๖๖ ต่อ ๑๐๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sesalop๐๐๙@gmail.com

(นายสมเกียรติ ชมภูษิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าวังวิทยาคาร

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๗๙๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นายพงศธร สิงห์บุรณ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อ และประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.กิตยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/วศ๙๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนราลัยมหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ด้วยนายพงศธร สิงห์บุรณ์ รหัสนักศึกษา ๖๓๒๑๗๐๑๐๒๐๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่องการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นายพงศธร สิงห์บุรณ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อ และประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ ศธ ๐๔๓๓๓ / ว ๒๘๗๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
ภายในโรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย ตำบลเขาพระงาม
อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๖๐

๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

ด้วยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี แจ้งว่า นายพงศธร สิงห์บุรณ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล โดยปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลในสถานศึกษา

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ขอความอนุเคราะห์จากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ให้นักศึกษาข้างต้นดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าวผ่าน QR Code ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(เมทินี ลิ้มเจริญ)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โทร. ๐ ๓๖๖๘๘๗๖๖ ต่อ ๑๐๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sesalop๐๐๙@gmail.com

“เรียนดี มีความสุข”

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-สกุล	นายพงศธร สิงห์บุรณ์
วัน/เดือน/ปี เกิด	วันที่ 15 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2537
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	61 หมู่ 6 ตำบลบางขาม อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 15180
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย 777 ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี 15000 โทรศัพท์ 036-689-762, 036-411-051 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ภายในโรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย 88 หมู่ 7 ถนนพหลโยธิน ตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี 15160 โทรศัพท์ 036-689-766
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2560 ครูโรงเรียนท่าวังวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี พ.ศ. 2567 ครูโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2560 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2568 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี